

Rapport

Salten Brann IKS:
Bærekraftig
finansieringsmodell

22. juni 2026

Oppsummering

Salten Brann IKS ivaretar et lovpålagt og samfunnskritisk beredskapsoppdrag på vegne av sine ti eierkommuner. Virksomheten er preget av store geografiske avstander, varierende risikoforhold og en struktur som er tilpasset lokale behov for responstid og beredskap, som har vært uendret siden etableringen av selskapet. Dette gir et robust tjenestetilbud, men også en kostnadsstruktur med høy andel faste og strukturelle kostnader.

Denne rapporten er utarbeidet på oppdrag fra styret i Salten Brann IKS, etter vedtak fattet av representantskapet i sak 21/25, og har som formål å gi en helhetlig vurdering og anbefaling til en bærekraftig finansieringsmodell for selskapet.

Brann- og redningstjenesten er et kommunalt ansvar hvor oppgavene følger av brann- og eksplosjonsvernloven § 11. Dagens finansieringsmodell, basert på prinsippene i brannordningen, gir i hovedsak en god sammenheng mellom kostnader, beredskapsnivå og kommunenes egne valg. Samtidig fremstår modellen som sammensatt og lite tilgjengelig i praktisk bruk for eierkommunene. Dagens modell gir etter arbeidsgruppens vurdering en god faglig presisjon, men har svakheter som påvirker styring og legitimitet:

- Modellen oppleves som kompleks og lite transparent
- Sammenhengen mellom de kommunale overføringene og selskapets budsjett, kostnader og tjenesteinnhold er ikke tilstrekkelig tydelig
- Endringer i beredskapsnivå og investeringer gir begrenset forutsigbarhet for kommunene

I tillegg står selskapet overfor et tydelig fremtidig risikobilde. Økte krav til beredskap, teknologi og samvirke, kombinert med begrenset økonomisk handlingsrom i eierkommunene, innebærer en risiko for at manglende videreutvikling av finansieringsmodellen kan svekke både forutsigbarheten og den langsiktige styringen av selskapet.

Valg av finansieringsform, herunder bruk av alternative modeller og direkte tilskudd - påvirker i hovedsak hvordan kostnader fordeles over tid og mellom kommunene, snarere enn det samlede kostnadsnivået, og må derfor vurderes i lys av den enkelte kommunes økonomiske bæreevne.

Arbeidsgruppen har vurdert det overordnede finansieringsbehovet og hvilket handlingsrom som ligger til selskapet for å påvirke dette. Den økonomiske gjennomgangen, basert på BDO-rapporten og oppdaterte analyser, viser at kostnadsnivået i hovedsak er stabilt og nødvendig for å opprettholde lovpålagte tjenester. Utviklingen i finansieringsbehovet frem mot 2030 er moderat økende og drives særlig av eksterne faktorer som pris- og lønnsvekst, økte finansutgifter som følge av nødvendige investeringer og skjerpede krav til beredskap. Arbeidsgruppens vurdering er at handlingsrommet for å redusere kostnadsnivået er begrenset uten at dette går utover beredskap og tjenestekvalitet. Analysen av et minimum finansieringsbehov viser et teoretisk handlingsrom på 18 mill. kroner, men dette anses ikke som et forsvarlig nivå gitt krav til risiko- og sårbarhetshåndtering og forventninger til samfunnssikkerhet. Samtidig indikerer det et potensial som kan påvirkes av eierkommunene gjennom egne prioriteringer og ønsket beredskapsnivå gitt av dagens finansieringsbehov på 112,6 mill. kroner i rev. budsjett 2026.

Utfordringen i finansieringsmodellen vurderes derfor ikke primært å være kostnadsnivået, men hvordan finansieringen organiseres, oppleves og den enkelte kommunes finansieringsevne.

Spørsmålet blir ut fra dette hvordan finansieringsmodellen kan videreutvikles slik at den fortsatt ivaretar faglig treffsikkerhet og likeverdig kostnadsfordeling, samtidig som den blir mer forståelig og forutsigbar for kommunene.

Arbeidsgruppen har vurdert flere alternative finansieringsmodeller, herunder modeller basert på lik fordeling, innbyggertall og faktisk aktivitet (hendelser), samt en kombinasjonsmodell.

De enkleste modellene gir høy grad av transparens og forutsigbarhet, men fanger i begrenset grad opp de faktiske kostnadsdriverne i en beredskapsorganisasjon. Særlig vil modeller basert på lik andel eller innbyggertall gi skjevheter mellom kommuner med ulike strukturelle forutsetninger. En modell basert på hendelser gir en intuitiv kobling til aktivitet, men vurderes som lite robust fordi kostnadene i hovedsak er faste og fordi den gir betydelig variasjon fra år til år. Kombinasjonsmodellen fremstår som et balansert alternativ til dagens modell, men gir svakere kobling til faktisk beredskapsnivå enn dagens modell.

Samlet sett vurderes derfor dagens modell basert på brannordningen som den mest treffsikre, fordi den i størst grad reflekterer reelle kostnadsdrivere, lokale behov og kommunenes egne prioriteringer. Arbeidsgruppen anbefaler derfor at dagens kostnadsfordelingsmodell videreføres som hovedmodell, men videreutvikles målrettet for å adressere identifiserte svakheter.

Konkret anbefales følgende forbedringer:

- tydeligere strukturering av kostnadskomponenter
- bedre kobling mellom budsjett, fakturagrunnlag og tjenesteinnhold
- mer standardisert og langsiktig kommunikasjon mot eierkommunene
- tydelig skille mellom felles beredskap, lokal beredskap, kapitalkostnader og spesialtjenester
- utarbeide budsjett med felles- og lokal beredskap samt spesial tjenester i kommunen og kapitalkostnader - dette følges opp i fakturering. Tjenesteinnhold beskrives pr område.
- lage økonomiplan som synliggjør konsekvenser av endringer i beredskapsnivå, investeringer og brannordning
- inkludere forventede utdanningskostnader i den ordinære budsjettprosessen for økt forutsigbarhet og redusere behovet for tilleggsfinansiering i etterkant

Eksempel på presentasjon av det årlige kommunale tilskuddet per kommune som viser hva kommunen betaler for, kan etter dette være som følger og illustrert i vedlegg:

- Brann og beredskap
 - Felles beredskap /minimumsberedskap inkl. brannfaglig vurdering
 - Kommunens valgte beredskap (stasjonsstruktur og vaktordning)
 - Lokale tilleggstjenester
- 110 sentralen
- Brannforebyggende (feiere er selvkost)
- Finanskostnader (renter og avdrag)

Innhold

Oppsummering	2
1 Innledning	5
2 Om sektoren og Salten Brann IKS	7
3 Kriterier for en bærekraftig finansieringsmodell	10
4 Finansieringsbehovet	11
5 Dagens finansierings- og kostnadsfordelingsmodell	18
6 Modeller benyttet i andre interkommunale samarbeid	28
7 Alternative kostnadsfordelingsmodeller	30
8 Vedlegg 1: Nærmere om Salten Brann IKS	36
9 Vedlegg 2: Eksempler fra andre interkommunale samarbeid	41
10 Vedlegg 3: Kostnadsdrivere og fordelingsprinsipper	45
11 Vedlegg 4: Kommunenes økonomiske bæreevne	50
12 Vedlegg 5: Alternative kostnadsfordelingsmodeller	53
13 Vedlegg 6: Eksempel på presentasjon av det årlige kommunale tilskuddet ..	56

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for og formål med oppdraget

Salten Brann IKS er et interkommunalt brann- og redningsselskap som eies av kommunene: Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Saltdal, Steigen, Sørfold og Værøy.

Selskapets formål er ut fra selskapsavtalen «å ivareta eierkommunenes behov, plikter og oppgaver vedrørende brann- og ulykkesberedskap, brannforebyggende- og kontrollerende art» I tillegg til dette skal selskapet ivareta andre tiltak som hører inn under dette formålet, med forankring i gjeldende regelverk.

Styret i Salten Brann IKS har etablert en arbeidsgruppe for å vurdere og anbefale bærekraftige finansieringsmodeller.

Bakgrunnen er økende krav til økonomisk forutsigbarhet, effektiv ressursutnyttelse og langsiktig håndtering av beredskapsoppgaver i eierkommunene. BDO har vært engasjert for å bistå arbeidsgruppen gjennom prosessen.

Følgende hovedproblemstillinger er utarbeidet for å bedre belyse oppdragets formål:

1. Hvilke kriterier skal legges til grunn for en bærekraftig finansieringsmodell?
2. Hva er det underliggende behovet for kommunal finansiering i dag og i fremtiden?
3. Hva er alternative kostnadsfordelingsmodeller for fordeling av finansieringsbehovet mellom kommunene?

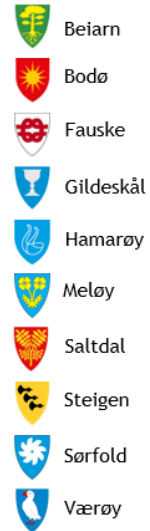
Arbeidsgruppen har gjennom sitt arbeid:

- Gjennomgått og vurdert selskapets økonomiske tilstand som beskrevet i BDO-rapporten 17 november 2025.
- Identifisert finansielle utfordringer og risikoelementer.
- Utredd alternative finansierings- og kostnadsfordelingsmodeller.
- Vurdert alternative modeller opp mot gjeldende lovverk, eierkommunenes økonomiske bæreevne og krav til beredskap.
- Utarbeidet et beslutningsgrunnlag med anbefalinger til styret.

1.2 Mandat, metode og avgrensninger

Arbeidsgruppen har jobbet innfor rammen av følgende mandat gitt av styret:

- Gjennomgå og analysere økonomisk tilstandsrapport utarbeidet av BDO.
- Identifisere eksisterende finansielle utfordringer og risikoelementer.
- Utrede alternative finansierings- og kostnadsfordelingsmodeller, herunder:
 - Fordeling basert på befolkningstall, inntektsnivå eller risikoprofil.
 - Gebyr- eller avgiftsbaserte ordninger.
 - Investerings- og kapitalplaner for større anskaffelser.
- Vurdere forslagene opp mot gjeldende lovverk, eierkommunenes økonomiske bæreevne og krav til beredskap.

- Utarbeide et helhetlig beslutningsgrunnlag med anbefalinger til styret.

Leveranser:

- Oppsummering av økonomisk situasjon basert på BDO-rapport.
- Analyse av utfordringer og fremtidig risikobilde.
- Vurdering av minimum tre alternative finansieringsmodeller.
- Sluttrapport med anbefalinger og beslutningsgrunnlag for styret.

Arbeidsgruppen har bestått av:

Representanter Salten Brann	Representanter fra kommunene
Per Gunnar Pedersen, Daglig leder	Anna Welle (ass kommunedirektør) fra Bodø kommune
Tor Sommernes, Kvalitetsleder	Stein O Rørvik (kommunedirektør) fra Saltdal Kommune
John Harald Løkås, Leder 110	Kolbjørn Mathisen (ordfører) fra Sørfold kommune
Trond-Dagfinn Nilsen, Branninspektør	

Tabell 1: Arbeidsgruppens sammensetning

Prosjektet er gjennomført i perioden mars - juni 2026. Arbeidsgruppen har gjennom denne perioden hatt syv arbeidsmøter.

Prosjektet er gjennomført med en kombinasjon av kvalitative og kvantitative metoder, for å sikre et helhetlig og faktabasert beslutningsgrunnlag for Salten Brann. BDO har bistått arbeidsgruppen.

BDO-rapporten er brukt som grunnlag i faktabeskrivelse. Det er i denne rapporten brukt utdrag fra rapporten direkte, der dette har vært hensiktsmessig. Disse er oppdaterte med nye fakta, der dette har vært tilgjengelig.

Arbeidet til arbeidsgruppen på intervjuer med ledergruppen fra Salten Brann, representanter fra eierkommunene og tillitsvalgte. Arbeidsgruppen har mottatt og gjennomgått relevante dokumenter, herunder regnskap, årsbudsjetter og økonomiplan 2024-2028, samt strategidokumenter. Oppdragets problemstillinger er besvart på bakgrunn av de funn som er kommet frem gjennom analyse av selskapet og arbeidsgruppens vurderinger.

BDO ved Steinar Vikingstad har vært sekretariat for arbeidsgruppen og bistått med faglig innhold, fasilitering og dokumentering. BDO har ikke foretatt selvstendige vurderinger eller gitt konkrete anbefalinger. BDO kan ikke påta seg ansvar for fullstendigheten eller riktigheten i det grunnlagsmaterialet som er inkludert i rapporten. Våre analyser er basert på opplysninger vi har mottatt fra Salten Brann. Dersom vi har mottatt uriktige eller ufullstendige opplysninger, har vi ikke hatt anledning til å avdekke dette ut over overordnede rimelighetsvurderinger.

2 Om sektoren og Salten Brann IKS

2.1 Brann og redningstjenesten

Brann- og redningstjenesten er et kommunalt ansvar hvor oppgavene følger av brann- og eksplosjonsvernloven § 11. Kommunene er i samme bestemmelse gitt fullmakt til å pålegge brannvesenet andre oppgaver, så lenge dette ikke svekker de lovpålagte oppgavene.

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) §11:

- a) gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle av brann og andre akutte ulykker
- b) gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- c) gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d) utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e) være innsatsstyrke ved brann
- f) være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse
- g) etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder innenfor eller utenfor den norske territorialgrensen
- h) sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

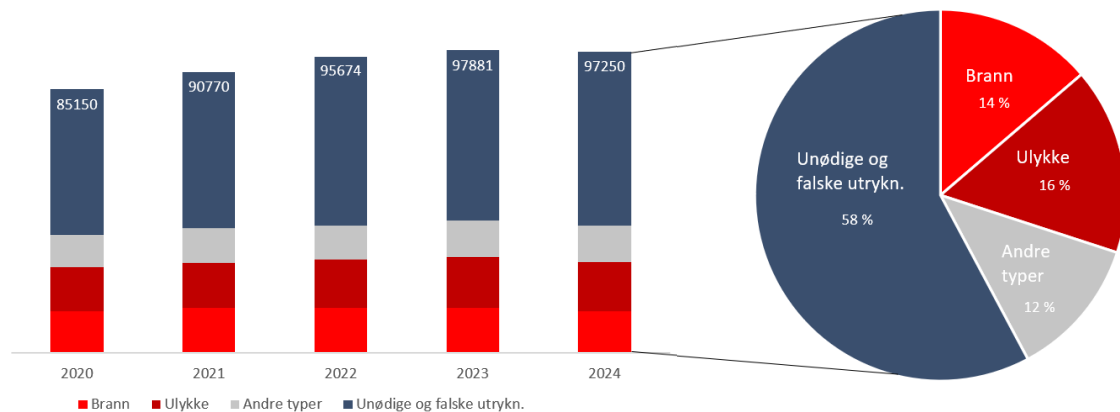
Figur 1: Endringsdrivere. BDO analyse

I tillegg til dette kommer oppgaver innen forebygging og beredskap som er regulert gjennom forskriftene tilhørende brann- og eksplosjonsvernloven.

Brann- og redningstjenesten er ofte første nødetat ved hendelser og utfører stadig flere oppgaver, også på vegne av helse og politi. Tjenesten er lokalt forankret og en sentral del av samfunnets beredskap. Samtidig øker kravene til kompetanse og ressurser, drevet av økonomiske rammer, demografi, urbanisering, teknologi, klima og sikkerhetspolitiske forhold.

Kommunenes økonomi har stor betydning for hvordan brannvesenet organiseres og dimensjoneres. Rammebetingelsene påvirker både krav til utstyr og kompetanse, og dermed hvilket tjenestetilbud som kan gis. Urbanisering og smarte bygg krever nytt utstyr og spesialisert kompetanse, mens nasjonale krav til dokumentasjon og beredskap øker presset på ressursene. Flere eldre og fremmedspråklige innbyggere gir nye behov for forebygging og kommunikasjon.

Figuren nedenfor viser antall registrerte oppdrag for landets brannvesen i perioden 2020 til 2024. Som det fremgår av figuren var det en jevn økning fra 2020-2023, og deretter en liten reduksjon frem mot 2024. Nivået i 2024 er omtrent likt 2018. Av diagrammet til høyre fremkommer det at kun 14% av antall oppdrag i 2024 er knyttet til brann.

Figur 2: Antall oppdrag for alle landets brannvesen 2020-2024, 2024. Bilde DSB, BDO analyse

Samfunnssikkerhetsmeldingen¹ og totalforsvarskonseptet styrker brannvesenets rolle i kriser og krig. Ny teknologi som 5G og droner gir muligheter for bedre beredskap og effektivitet. Brann- og redningstjenesten er derfor i en omstillingsprosess mot mer komplekse oppgaver. Rapport fra NTNU Samfunnsforskning og SINTEF² anbefaler større regionale enheter for å møte krav til kompetanse og effektiv ressursbruk, samtidig som lokal tilknytning ivaretas.

Justis og beredskapsdepartementet fremla i 2023 rapporten «*Fremtidens brann- og redningsvesen*»³ en helhetlig gjennomgang av brann- og redningsområdet. Rapporten beskriver en sektor preget av økende kompleksitet, fragmentert organisering og uklart grensesnitt mot helse og politi, til et misforhold mellom oppgaveutvikling og tilgjengelige ressurser, der en stor andel deltidsansatte, kombinert med små fagmiljøer, skaper utfordringer for kompetanseutvikling, rekruttering og evne til å håndtere mer komplekse hendelser.

2.2 Om Salten Brann IKS

Salten Brann er dekket selskapet et geografisk område på om lag 11 600 km² og betjener om lag 85 500 innbyggere per 2025.

Selskapets formål er å ivareta eierkommunenes behov, plikter og oppgaver knyttet til brann- og ulykkesberedskap, brannforebygging og kontrolloppgaver, samt andre oppgaver som naturlig faller innenfor dette området i tråd med gjeldende regelverk. Selskapet kan også tilby tjenester innen forebygging og beredskap, samt utføre øvrige oppgaver fastsatt av representantskapet, forutsatt at dette ikke går på bekostning av de lovpålagte oppgavene.

Virksomheten omfatter både forebyggende og operative oppgaver. De forebyggende oppgavene inkluderer blant annet tilsyn med særskilte brannobjekter, informasjon og veiledning, oppfølging av risikoutsatte grupper samt feiing og kontroll av fyringsanlegg. Den operative delen omfatter håndtering av branner, ulykker og andre akutte hendelser, herunder redningsinnsats og bistand til andre nødetater. Gjennom 110-sentralen i Bodø

¹ Meld. St. 10 (2016-2017) *Risiko i et trygt samfunn - Samfunnssikkerhet*

² Fenstad, Almklow, Ishol, Storesund, & Akbrechtsen, 2013, *Framtidens brann- og redningsvesen*

³ Justis- og beredskapsdepartementet, 2023

ivaretar selskapet også nødmeldetjeneste og koordinering av hendelser for et større geografisk område som omfatter hele Nordland fylke.

Selskapet har om lag 376 medarbeidere, tilsvarende rundt 92 årsverk. Ressursene inkluderer både heltids- og deltidsansatte, samt personell tilknyttet beredskap på tilkalling. Selskapet disponerer 43 utrykningskjøretøy og opererer 25 brannstasjoner. Stasjonene varierer i størrelse, funksjon og bemanning, fra heltidsbemannede stasjoner til deltids- og frivillige beredskapsløsninger.

Organisatorisk er selskapet ledet av en daglig leder (brannsjef) med tilhørende lederfunksjoner innen blant annet økonomi, HR og HMS. Selskapet er videre delt inn i tre hovedområder: beredskap, forebyggende virksomhet og nødmeldetjenesten (110-sentralen). I tillegg leveres støttefunksjoner som regnskap, lønn, arkiv og IKT, fra Bodø kommune.

Den operative beredskapen er organisert i fire brigadeområder: Nord, Vest, Sør og Øst. Hver brigade omfatter flere brannstasjoner innenfor et definert geografisk område og ledes av en brigadeleder. Brigadene har ansvar for bemanning, vaktordninger, operativ ledelse og oppfølging av personell og materiell innenfor sitt område. Organiseringen er basert på risiko- og sårbarhetsanalyser, hvor lokale forhold som bosetning, avstander, infrastruktur og risikobilde inngår i grunnlaget for dimensjonering.

Beredskapen er videre strukturert gjennom ulike vaktordninger, tilpasset stasjonenes bemanning og oppgaver. Ordningene omfatter både døgkontinuerlig vakt, hjemmevakt og tilkallingsordninger. Etablering av vaktlag og bemanning skjer i henhold til krav i brann- og redningsvesenforskriften, herunder krav til innsatsleder, utrykningsleder og mannskaper, samt krav til responstid og innsatskapasitet.

3 Kriterier for en bærekraftig finansieringsmodell

Som utgangspunkt for arbeidet har arbeidsgruppen søkt å etablere en felles og tydelig forståelse av hva som kjennetegner en bærekraftig finansieringsmodell for Salten Brann.

Arbeidsgruppen har lagt til grunn følgende overordnede forståelse:

*«En bærekraftig finansieringsmodell tilfredsstiller gjeldende regelverk og vedtatte rammer, sikrer langsiktig og forutsigbar finansiering av Salten Brann IKS, og forde-
ler kostnadene mellom eierkommunene på en likeverdig, forståelig og etterprø-
vbar måte.»*

Denne forståelsen utdypes nærmere nedenfor.

Tilfredsstiller gjeldende regelverk og vedtatte rammer: Dette innebærer at finansie-
ringsmodellen skal være i samsvar med relevante lover og forskrifter, herunder brann- og
eksplosjonsvernlovgivningen, budsjett- og regnskapsforskriften samt øvrige krav som gjel-
der for interkommunale selskaper. Videre skal modellen være forenlig med vedtak fattet
av eierkommunene, herunder selskapsavtalen, brannordningen, årlige budsjettvedtak og
øvrige politiske og administrative føringer.

Sikrer langsiktig og forutsigbar finansiering: Dette innebærer at modellen skal gi stabile
og tilstrekkelige inntekter over tid til å dekke både løpende drift, nødvendige investe-
ringer og utviklingsbehov for selskapet. Dette omfatter også håndtering av variable kost-
nader og uforutsette hendelser. Modellen skal legge til rette for langsiktig økonomisk
planlegging, redusere risikoen for plutselige økonomiske belastninger for kommunene og
bidra til at Salten Brann over tid kan opprettholde et lovpålagt og politisk fastsatt bered-
skaps- og tjenestenivå. Modellen skal legge til rette for eiertilpassede løsninger og finan-
sering innenfor felles rammer, slik at hensyn til kommunenes ulike behov og økonomiske
forutsetninger ivaretas.

Likeverdig, forståelig og etterprøvbar kostnadsfordeling: Dette innebærer at kostna-
dene skal fordeles mellom eierkommunene på en måte som er likeverdig og transparent.
Likeverdighet innebærer at fordelingen bygger på relevante forskjeller i behov og økono-
misk bæreevne, slik at belastningen fremstår som rimelig, innenfor vedtatte prinsipper.
Fordelingen skal baseres på klare, konsistente og dokumenterte kriterier som gjør det
mulig for eierkommunene å forstå hva de betaler for, og hvordan de økonomiske bidrag-
ene beregnes. Finansieringsmodellen skal være etterprøvbar, slik at forutsetninger, be-
regninger og virkninger kan kontrolleres og ved behov justeres. Med utgangspunkt i oven-
nevnte forståelse av bærekraftig finansiering har arbeidsgruppen etablert følgende evalu-
eringsprinsipper, som er lagt til grunn for å vurdere alternative finansieringsmodeller:

1. Sikrer etterlevelse av regelverk og vedtatte rammer.
2. Sikrer langsiktig økonomisk bæreevne for selskap og deltakere
3. Sikrer forutsigbarhet for fremtidige innbetalinger for deltakerne.
4. Sikrer en likeverdig og forståelig kostnadsfordeling.
5. Brukerbetalingen er transparent og etterprøvbar
6. Sikrer fleksibilitet for den enkelte deltaker innenfor felles rammer

4 Finansieringsbehovet

4.1 Rammebetingelser

Rammebetingelsene for kommunal finansiering av Salten Brann IKS følger i hovedsak av IKS-loven, brann- og eksplosjonsvernloven, selskapsavtalen og de økonomiske prioriteringene i eierkommunene.

Selskapet finansieres i hovedsak gjennom tilskudd fra eierkommunene, vedtatt gjennom årlige budsjetter og økonomiplaner. Feietjenesten finansieres ikke gjennom tilskudd, men gjennom brukerinnbetalinger direkte fra innbyggerne per pipeløp. Videre finansieres i dag brorparten av 110-sentralen gjennom alarminntekter fra kunder som har inngått avtaler om dette med selskapet.

4.1.1 Salten Brann er et interkommunalt selskap regulert av IKS-loven

Salten Brann IKS er organisert som et interkommunalt selskap etter IKS-loven, der eierkommunene hefter ubegrenset for sin andel av selskapets forpliktelser. Representantskapet fastsetter budsjett og økonomiplan, mens styret har ansvar for den løpende forvaltningen. Et eventuelt merforbruk må dekkes av kommunene gjennom økte eierbidrag. Organisasjonsformen innebærer at det økonomiske handlingsrommet og risikobæringen ligger hos eierkommunene.

4.1.2 Kommunene har etter brann- og eksplosjonsvernloven plikt til å sørge for et brann- og redningsvesen.

Når oppgaven er lagt til et IKS, må kommunene finansiere virksomheten slik at lovpålagte krav kan oppfylles. Selskapsavtalen legger til grunn at kostnadene fordeles etter eierandel, som i praksis er basert på innbyggertall.

Dette betyr at endringer i tjenestenivå, investeringer eller bemanning får direkte økonomiske konsekvenser for kommunene gjennom økte eierbidrag. Selskapsavtalen sier at eierkommunene ikke har plikt til andre ytelser enn det som følger av vedtatte budsjetter og økonomiplaner. Samtidig er kommunene ansvarlige for å oppfylle lovkravene til beredskap. Dersom selskapet ikke har økonomi til å levere forsvarlige tjenester, vil kommunene i praksis måtte tilføre mer midler eller redusere tjenestenivået innenfor lovens minimumskrav.

4.1.3 Kommunene stiller bygg og infrastruktur til rådighet

En sentral rammebetingelse er at eierkommunene skal stille brannstasjoner, kontorer og andre nødvendige lokaler til disposisjon for selskapet, inkludert drift og vedlikehold av disse. Dette innebærer at deler av finansieringen skjer indirekte gjennom kommunale eiendommer og investeringer utenfor selskapets eget budsjett.

4.1.4 Investeringer og låneopptak er politisk styrt

Større investeringer som nye brannstasjoner, tunge kjøretøy, beredskapsutstyr, IKT og nødkommunikasjon, må normalt forankres og vedtas i representantskapet og i kommunenes økonomiplaner. Kommunenes økonomiske handlingsrom er derfor en sentral rammebetingelse.

4.1.5 Staten stiller krav uten full finansiering

En sentral utfordring er at staten stiller krav til beredskap, kompetanse, øvelser, forebygging, nødnett, sikkerhet og totalberedskap, uten at staten bidrar med tilsvarende finansiering. Dette skaper et vedvarende finansieringspress i sektoren for å tilfredsstille lover og reguleringer.

4.1.6 Økende betydning av samfunnssikkerhet og totalberedskap

Utviklingen med klimaendringer, mer ekstremvær og økende sikkerhetspolitisk uro, stiller stadig større krav til sivil beredskap og krigshåndtering, som igjen øker forventningene til brann- og redningsvesenet. Salten Brann IKS har selv løftet frem behovet for bærekraftig finansiering og styrket fremtidsberedskap i sine strategiske mål.

4.1.7 Eierstyring og representantskapet er avgjørende

Representantskapet er øverste organ i selskapet og fungerer som eierkommunenes styringskanal, og hvor budsjett, økonomiplan og investeringer vedtas. Dermed blir politisk prioritering og samordning mellom kommunene en grunnleggende rammebetingelse for finansieringen.

4.1.8 Kravet til beredskap, dimensjonering

Beredskapen i kommunenes brann- og redningstjeneste fastsettes i utgangspunktet gjennom brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter, som angir nasjonale minimumskrav til organisering, bemanning og beredskap.

Minimumskravene skal imidlertid vurderes opp mot lokale forhold gjennom risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS). Dette omfatter blant annet nasjonale og regionale risikovurderinger, kommunale helhetlige ROS-analyser, brannvesenets egne ROS-analyser samt tilhørende forebyggende- og beredskapsanalyser. Formålet er å vurdere om lokale risikoforhold tilsier behov for et høyere beredskapsnivå enn det forskriftens minimumskrav legger til grunn. På bakgrunn av slike analyser vedtar kommunestyret sin brannordning inkludert stasjonsstruktur, bemanning, vaktordninger, kompetanse og særskilte beredskapsressurser. Salten Brann IKS har ikke myndighet til å fastsette beredskapsnivået i kommunene. Selskapets oppgave er å levere den beredskapen som kommunene har vedtatt gjennom sine brannordninger.

4.1.9 Kravet til bemanning

I henhold til brann- og redningsvesenforskriften §14 skal beredskapen organiseres i vaktlag som sikrer nødvendig styrke. Et vaktlag skal som minimum bestå av innsatsleder, utrykningsleder og tilstrekkelig antall konstabler for å håndtere hendelser basert på risiko- og sårbarhetsanalysen. Vaktlagene skal bemannes slik at krav til responstid og innsatskapasitet oppfylles. Vakthavende brannsjef har det operative ansvaret. Det fremgår av §12 en tydelig rollefordeling mellom innsatsleder og utrykningsleder. Innsatsleder har det overordnede ansvaret for koordinering og beslutninger, mens utrykningsleder leder den operative innsatsen på skadestedet.

Forskriften §17 krever at kommunen sørger for kontinuerlig vaktberedskap som sikrer utrykning innen fastsatte tidskrav. Vaktberedskapen kan organiseres som døgnkontinuerlig vakt, hjemmевakt eller kombinasjoner, tilpasset stasjonens størrelse og lokale forhold. Det skal også være rutiner for tilkalling av ekstra mannskaper ved behov.

4.2 Økonomiplan frem mot 2030

Finansieringsbehovet til Salten Brann er i all hovedsak knyttet til selskapets samlede årlige behov for å finansiere sine operative og støttende aktiviteter. Behovet utgjør

summen av løpende driftskostnader og finansering (renter og avdrag) knyttet til beredskap, forebygging og øvrig tjenesteproduksjon, herunder ressurser til bemanning, teknologi og infrastruktur.

For å kunne levere forsvarlige og effektive tjenester er selskapet avhengig av tilstrekkelig tilgang på høyt kvalifisert personell, samt hensiktsmessig utstyr, bygg og IKT-løsninger. Disse innsatsfaktorene danner grunnlaget for utførelsen av kjerneoppgavene innen brann og redning, og er nødvendige for å opprettholde beredskap, håndtere hendelser og ivareta samfunnssikkerhet og totalberedskap.

Finansieringsbehovet er i betydelig grad en konsekvens av det beredskapsnivået eierkommunene selv har valgt å legge til grunn. Vedtatt beredskapsnivå krever ansatte, infrastruktur og utstyr som gjør personellet operativt. Dette omfatter blant annet personlig verneutstyr, samband, kjøretøy, spesialutstyr, grunnutdanning, lederutdanning, utrykningslederutdanning, førerkortopplæring, øvelser, sertifiseringer og resertifiseringer.

Videre krever lovverk og forskrifter dokumentert opplæring, kontroll, vedlikehold og utskiftning av utstyr gjennom hele levetiden. Hver ansatt i brann- og redningstjenesten utløser et betydelig behov for opplæring, øvelser, vedlikehold og oppfølging gjennom hele ansettelsesforholdet. Videre er alt fra røykdykkerutstyr, trykkluftapparater og samband til kjøretøy, redningsutstyr og annet spesialutstyr er underlagt krav til kontroll, dokumentasjon, vedlikehold og periodisk utskiftning. På samme måte krever kompetanseområder som røykdykking, utrykningskjøring, redningsdykking, innsatsledelse, bruk av motorsag, vinsj og annet spesialutstyr kontinuerlig trening, oppfølging og dokumentasjon.

Finansieringsbehovet er i all hovedsak knyttet til lovpålagt og nødvendig drift av brann- og redningstjenesten, og reflekterer en virksomhet med høy andel faste og langsiktige kostnader.

Finansieringsbehovet er sammensatt av flere elementer:

- Beredskapskostnader (brannordning), herunder bemanning, vaktordninger og stasjonsstruktur
- Felleskostnader for brannordningen som utrykning, øvelser og beredskap på tvers
- Forebyggende arbeid, inkludert tilsyn og brannforebygging
- Felleskostnader for selskapets administrasjon
- Kapital- og finansposter, herunder renter og avdrag
- Selvkostfinansierte tjenester (feiing), som holdes atskilt fra kommunal finansiering

Kostnadsstrukturen er i stor grad fast eller sprangvis fast, og påvirkes i begrenset grad av kortsiktige variasjoner i aktivitet, der nivået på brannordningen er den vesentlige kostnadsdriveren.

Det samlede finansieringsbehovet må derfor ses i sammenheng med bredden i tjenesteområdene selskapet er ansvarlig for. Disse illustrert i tabellen under, og vil i hovedsak måtte finansieres gjennom kommunale bidrag gjennom budsjett- og økonomiplanperioden.

Tjenesteområde	Typiske aktiviteter / innhold
Kompetanse og bemanning	
Operativ beredskap	Heltids- og deltidsberedskap, vaktordninger, utrykningsstyrker, innsatsledelse, kasernert beredskap, øvelser og trening
Samfunnssikkerhet og totalberedskap	Krise- og krigsberedskap, samvirke med nødetater og kommuner, planverk og ROS-analyser, reservekapasitet, klimatilpasning

Forebyggende brannvern	Tilsyn og feiing (selvkost/gebyr), informasjons- og opplæringsarbeid, tilsyn av særskilte brannobjekter, risikobasert forebygging, saksbehandling
Kompetanse og HMS	Lovpålagt opplæring og sertifisering, leder- og fagutvikling, HMS-arbeid, helseoppfølging, øvelser innen samfunnssikkerhet
Administrasjon og styring	Ledelse og økonomi, HR og personal, juridisk bistand, anskaffelser, eieroppfølging, strategi- og utviklingsarbeid
Infrastruktur	
Nød-alarmering og kommunikasjon	Drift av nødnett, alarmmottak og utkalling, sambandsutstyr, kommunikasjonssystemer, beredskapsrelaterte IKT-løsninger (<i>i stor grad finansiert av kommersielle inntekter</i>)
Beredskapsmateriell og kjøretøy	Brannbiler og spesialkjøretøy, båter og ATV-er, verne- og røykdykkerutstyr, digitalisering, øvrig beredskapsutstyr
Bygg og infrastruktur	Brannstasjoner, kontor- og administrasjonslokaler, lager/verksted/øvingsområder, drift og vedlikehold, energikostnader

Tabell 2: Tjenesteområder og aktiviteter. Kilde Salten Brann.

I den kommende økonomiplanperioden vil følgende forhold særlig påvirke finansieringsbehovet:

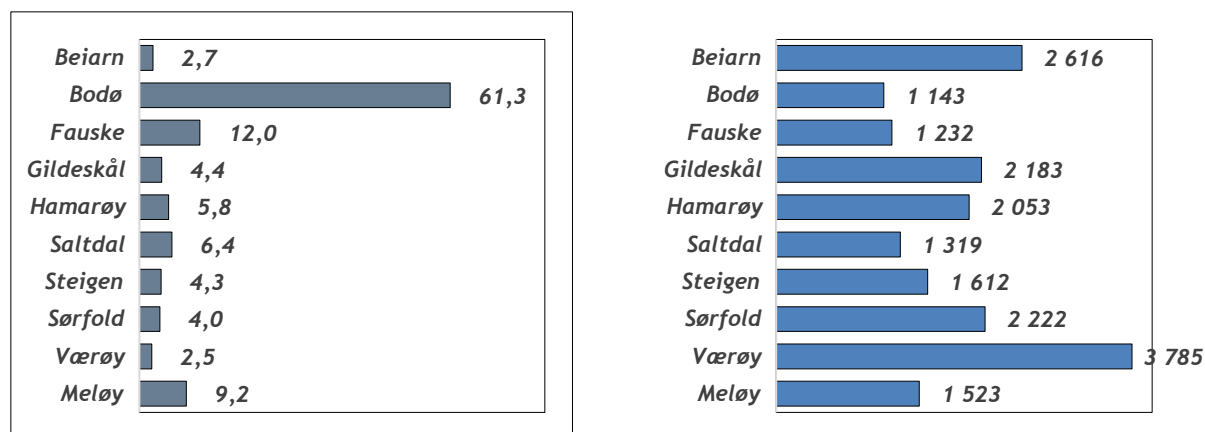
- strengere nasjonale beredskapskrav,
- økte forventninger til totalberedskap,
- rekrutteringsutfordringer,
- økte vedlikeholdsbehov,
- behov for investeringer i materiell og bygg,
- økt fokus på regional samordning og samfunnssikkerhet.
- pris og lønnsvekst
- renteutviklingen på lånefinansiert infrastruktur (investeringer)

For planperioden 2027-2029 utgjør det nødvendige finansieringsbehovet gjennom brukerbetaling fra kommunene mellom 114,3 mill. kroner og 117,5 mill. kroner per år, slik det fremgår av tabellen under.

Driftsregnskapet	2025 BUD	2026 BUD (rev)	2027 BUD	2028 BUD	2029 BUD
Salgsinntekter og refusjoner	50 969 428	50 631 094	54 457 990	56 805 459	59 177 459
Kommunale overføringer	108 808 677	112 647 809	115 924 096	113 064 396	112 204 196
Sum driftsinntekter	159 778 105	163 278 903	170 382 086	169 869 855	171 381 655
Driftsutgifter	153 692 927	154 064 868	155 853 453	155 886 990	155 844 862
Avskrivninger	6 641 198	6 822 638	6 695 118	6 563 440	6 563 441
Brutto driftsresultat	(556 020)	2 391 396	7 833 515	7 419 425	8 973 352
Netto finansutgifter	3 327 662	5 318 300	7 125 800	7 394 300	7 534 100
Motpost avskrivninger	6 641 198	6 822 638	6 695 118	6 563 440	6 563 441
Netto driftsresultat	2 757 516	3 895 734	7 402 833	6 588 565	8 002 693

Tabell 3: Finansieringsbehovet gjennom kommunale overføringer, regnskap 2025, budsjett 2026, økonomiplan 2027 -2029.
Kilde Salten Brann

For det reviderte budsjettet i 2026 utgjør dette mellom 2,7 mill. kroner og 6,8 mil kroner per kommune, eller mellom kr 1 170,- og kr 4 139 per innbygger.

Figur 3: Finansieringsbehov per kommune i mill. kroner (til venstre) og per innbygger i kroner (til høyre). Kilde Salten Brann, BDO analyse

Renter og avdrag knyttet til nødvendig investeringer etter det vedtatte investeringsbudsjettet på 50 mill. kroner, vokser fra 4,5 mill. kroner (4 prosent) i revidert budsjett for 2026 til 8,3 mill. kroner (7 prosent) i 2029.

Investeringsbudsjett	2026 BU	2027 ØP	2028 ØP	2029 ØP	Sum
Kjøretøy	10 500 000	11 800 000	10 500 000	10 000 000	42 800 000
Utstyr	1 300 000	3 300 000	300 000	300 000	5 200 000
Feiertjenesten (servicebiler)	700 000	500 000	500 000	500 000	2 200 000
Sum investeringer	12 500 000	15 600 000	11 300 000	10 800 000	50 200 000

Tabell 4: Vedtatt investeringsbudsjett i kroner, budsjett og økonomiplan. Kilde Salten Brann

4.3 Alternativ oppdragsløsning

I tabellen nedenfor presenteres finansieringsbehovet for de ulike ansvars- og tjenesteområdene som er vedtatt i selskapet basert på budsjettall for revidert budsjett 2026. I tillegg presenteres det et finansieringsbehov for det som omtales som minimumsalternativet som kommer til uttrykk gjennom brannvesen-forskriftens regler for dimensjonering. Forskjellen ligger kun på omfang av beredskapsstruktur. På denne måten presenteres det et tallgrunnlag for det økonomiske potensiale som kan/skal danne grunnlaget for det politiske handlingsrommet.

Minimumsalternativet ivaretar ikke brannfaglige analyser som vil komme i tillegg til forskriftens minimumsregler. Brann-faglige analyser ligger som en forutsetning i brannlovens bestemmelser. Dette skal også sees opp mot kommunens helhetlige ROS.

Det reelle handlingsrommet vil nok i praksis ligge nærmere dagens struktur enn minimum.

Selskapet har revidert brannberedskapen for 7 av 10 kommuner og laget sak til representantskapet i 2025. Der ble det presentert en samlet anbefaling som til sammen innebar en reduksjon av brannberedskapen tilsvarende 5 stasjoner med bemanning og noe redusert vaktordning tilsvarende en økonomisk besparelse på 3,5 mill. kroner.

Status pr. mai i 2026 er at respektive kommunestyre ikke har vedtatt endringer av betydning som vil innebære et lavere finansieringsbehov.

Tabellen under viser minimumsalternativet opp mot revidert budsjett for 2026. Som det fremgår utgjør minimumsløsningen et redusert finansieringsbehov på 18 mill. kroner per år i forhold til revidert budsjett for 2026.

Finansieringsbehov	2026 BUD	2026 MIN	DIFF
335 administrasjon	8 055 062	8 055 062	-
335 Finanskostnader	4 600 000	4 600 000	-
336 tilknytningsavgift	1 600 000	1 600 000	-
110 nødmeldetjenesten	855 610	855 610	-
338 brannforebygging	10 137 344	10 137 344	-
339 kommunal brannordning	55 274 966	43 092 300	12 182 666
339 kommunalt nødnett	2 518 185	1 518 185	1 000 000
339 felles brannordning	18 860 227	14 004 365	4 855 862
Totalt	101 901 394	83 862 866	18 038 528
337 feiing (selvkost/gebyr)	10 746 415	10 746 415	-
Summer	112 647 809	94 609 281	18 038 528

Figur 4: Finansieringsbehovet etter revidert budsjett for 2026 sett opp mot minimumsalternativet i kroner. Kilde Salten Brann.

4.4 Arbeidsgruppens vurdering

Arbeidsgruppen vurderer at finansieringsbehovet i hovedsak er drevet av strukturelle forhold som strengere krav, økt kompleksitet i beredskapsoppgaver og kostnadsvekst, samt eierkommunenenes definerte behov for beredskap og tilstedeværelse.

Rammebetingelsene innebærer en grunnleggende spenning der kommunene har et tydelig lovpålagt ansvar for å sikre et forsvarlig brann- og redningsvesen, men står fritt til å prioritere innenfor egne økonomiske rammer. Dette betyr i praksis at finansieringen av Salten Brann IKS blir et resultat av politiske prioriteringer, samtidig som handlingsrommet er begrenset av minimumskrav i lov og forskrift.

Arbeidsgruppen vurderer derfor at det reelle handlingsrommet for reduksjon i finansieringsbehovet er begrenset uten at dette vil påvirke tjenestenivået. Videre legger arbeidsgruppen vekt på at deler av finansieringen skjer indirekte gjennom kommunal infrastruktur (bygg mv.), noe som bidrar til å underestimere det samlede ressursforbruket knyttet til tjenestene. Samlet sett gir dette et mer omfattende finansieringsbilde enn det som fremgår av selskapets driftsregnskap isolert.

Den vedtatte økonomiplanen for perioden 2027-2029 viser et stabilt og moderat økende nivå på kommunale overføringer. Økningen er særlig knyttet til pris- og lønnsvekst, økte finansutgifter knyttet til nødvendige investeringer i materiell og infrastruktur.

Arbeidsgruppen vurderer at investeringsnivået er i stor grad rettet mot å opprettholde eksisterende beredskap snarere enn kapasitetsøkning. Samtidig innebærer økte renter og avdrag et økende press på driftsøkonomien, noe som ytterligere forsterker behovet for tilstrekkelige og forutsigbare rammer fra eierkommunene.

Analysen av minimumsalternativet synliggjør et teoretisk innsparingspotensial på om lag 18 mill. kroner per år. Arbeidsgruppen vurderer imidlertid at dette alternativet i begrenset grad representerer et realistisk finansieringsnivå, ettersom det ikke tar tilstrekkelig høyde for lokale risiko- og sårbarhetsvurderinger, brannfaglige analyser eller forventninger til samfunnssikkerhet og totalberedskap. Minimumsalternativet må derfor først og fremst forstås som et nedre nivå, og ikke som et forsvarlig nivå på dagens beredskap og tjenestetilbud.

Samtidig synliggjør forholdet mellom dagens nivå og minimumsnivået et potensielt handlingsrom for kommunene til å vurdere egne prioriteringer og finansieringsevne opp mot ønsket nivå på beredskap, tjenestekvalitet og risikotoleranse.

Eventuelle ytterligere reduksjoner i finansieringsbehovet må realiseres gjennom effektiviseringstiltak, herunder forbedret drift, samordning og prioritering, men i hovedsak må redusert finansieringsbehov hentes gjennom tilpasninger i måten tjenestene leveres på, herunder kommunens definerte behov til beredskap (brannordning og stasjonsstrukturen), snarere enn gjennom rene organisatoriske kutt.

4.5 Delkonklusjon

Arbeidsgruppen vurderer at det fremlagte finansieringsbehovet frem mot 2030 i hovedsak er nødvendig for å opprettholde et forsvarlig og fremtidsrettet brann- og redningstilbud i regionen. Handlingsrommet for vesentlig reduksjon i kostnadsnivået vurderes som begrenset innenfor dagens brannordning og struktur, uten at dette vil gå på bekostning av beredskap, tjenestekvalitet og lovoppfyllelse. Dersom kommunene ønsker større reduksjon i selskapets finansieringsbehov, må dette etter arbeidsgruppen vurdering søkes gjennom en total gjennomgang av hvordan selskapet oppgaver løses, der dagens stasjonsstruktur er en betydelig kostnadsdriver.

5 Dagens finansierings- og kostnadsfordelingsmodell

5.1 Dagens finansieringsmodell

Salten Branns virksomhet er i dag finansiert gjennom årlige innbetalinger fra kommunene ut fra nødvendig kostnadsdekning for at budsjett, inntekter fra salg av alarmtjenester samt selvkostfinansiering av feiertjenesten.

Av dette inntektsgrunnlaget er alarminntektene øremerket drift av 110-alarmsentralene for hele landsdelen, i tråd med avtalene inngått mellom kommunene, der restfinansiering betales per innbygger fra den enkelte kommune.

Feiertjenesten er selvkostfinansiert gjennom innbyggerbetaling, i samsvar med bestemmelsene i selvkostforskriften.

De kommunale innbetalingene utgjør dermed differansen mellom selskapets budjetterte driftsutgifter for budsjettåret, fratrasket alarminntekter og innbytterbetaling for feiertjenesten. Nødvendige investeringer i brannbiler og annet utstyr lånefinansieres av selskapet og inngår i de årlige budsjettene i form av renter og avdrag.

Selskapets hovedaktivitet finansieres gjennom årlige innbetalinger fra kommunene. I budsjettet for 2027 utgjør dette 112,6 mill. kroner som fordeles mellom kommunene i henhold til selskapsavtalens § 7.

Vider har eierkommunene plikt til å stille lokaler, inklusive forvaltning, drift og vedlikehold, til rådighet for selskapet. Dette gjelder både brannstasjoner, nødvendige kontorlokaler og fasiliteter for feier. Den enkelte kommune finansierer gjennom dette stasjonsstrukturen i sin kommune gjennom kommunebudsjettet.

5.2 Dagens kostnadsfordelingsmodell

De årlige innbetalinger fra eierkommune er regulert i selskapsavtalen § 7 om selskapets finansiering:

1. Kommuner tilknyttet selskapet betaler **like stor andel** av **tilknytningsavgift** pr. år. Tilknytningsavgiften fastsettes i budsjett og reguleres for konsumprisindeks.
2. Kostnader til kommunens **brannordning** og til utdanning av utrykningsledere og brannkonstabler dekkes av **den enkelte kommune**.
3. **Felleskostnader for brannberedskap** dekkes etter **andel av total brannordning**.
4. **Øvrige kostnader** knyttet til branntjenesten dekkes etter **andel av folketall**. Årlig justering skjer i henhold til folketall fra SSB pr. 1.1.
5. Kommuner som tiltrer selskapet dekker kostnader forbundet med kvalitetsavvik for materiell, kompetanse og bygg/anlegg.

Tilknytningsavgiften omtalt i selskapsavtalens § 7 punkt 1, dekker selskapets felles administrative kostnader som daglig ledelse, administrative tjenester, styrehonorarer og revisjon og fordeles likt mellom kommunene

Brannordningen omfatter kostnader til bemanning, herunder nødvendig utdanning for å oppnå godkjenning av mannskaper. Disse kostnadene dekkes av den enkelte kommune. Kostnader til løpende øvelser, som for eksempel innleie av utstyr og øvrige øvingsrelaterte kostnader, inngår som felleskostnader.

Felleskostnader omfatter øvrige kostnader knyttet til beredskap som ikke inngår direkte i den enkelte kommunes brannordning. Dette inkluderer blant annet kostnader til brigadeledelse, utrykninger samt fravær ved sykdom. Slike kostnader klassifiseres som felleskostnader og fordeles mellom kommunene som en andel av brannordningen.

Tidligere ble felleskostnader fordelt mellom kommunene basert på innbyggertall. I dag fordeles kostnadene i stedet som en andel av brannordningen for å sikre bedre samsvar mellom omfanget av den enkelte kommunes brannordning og kostnadsbelastningen. Begrunnelsen er at felleskostnadene i stor grad henger sammen med størrelsen på beredskapen, herunder antall mannskaper, og ikke kun folketallet i kommunen.

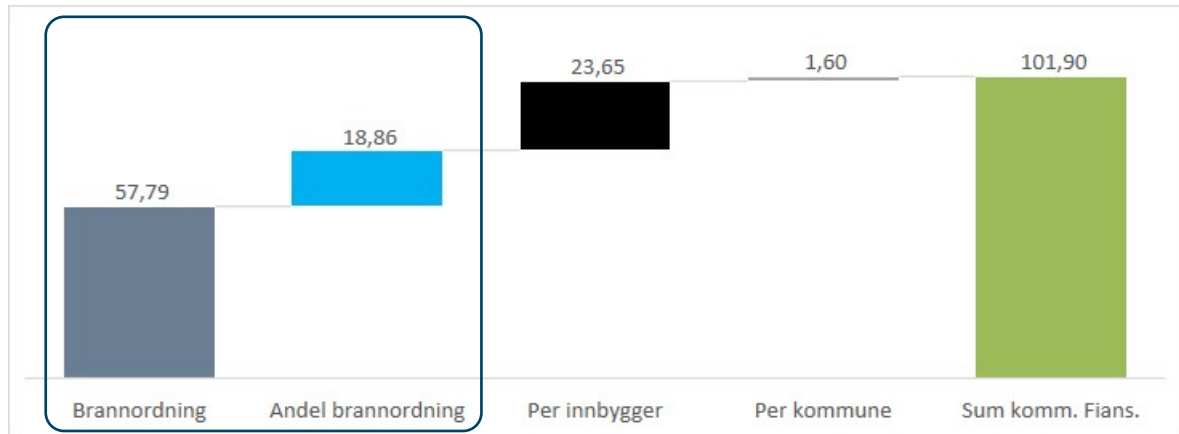
Øvrige kostnader som fordeles etter andel av folketall omfatter administrative kostnader og forebyggende arbeid, samt renter og avdrag på lån og eventuell inndekning av merforbruk fra tidligere år.

For 2026 er til sammen 112,6 mill. kroner fordelt etter modellen som i tabellen under.

Utgiftsområde / fordelingskriterium	Lik andel	Brannordn.	Andel brannordn.	Folketall	Selvkost	2026 BUD
110 Nordland (41 kommuner)				X		855 610
335 Brannsjefsansvar / administrasjon				X		12 655 062
336 Tilknytningsavgift	X					1 600 000
338 Forebyggende				X		10 137 344
339 Nødnettlisenser		X				2 518 185
339 Brannordning		X				55 274 966
339 Beredskap felles			X			18 860 227
337 Feiing (selvkost - gebyrfinansiert)					X	10 746 415
Brutto kommunal finansiering	1 600 000	57 793 151	18 860 227	23 648 016	10 746 415	112 647 809
- Selvkost					10 746 415	10 746 415
Netto kommunal finansiering	1 600 000	57 793 151	18 860 227	23 648 016	-	101 901 394

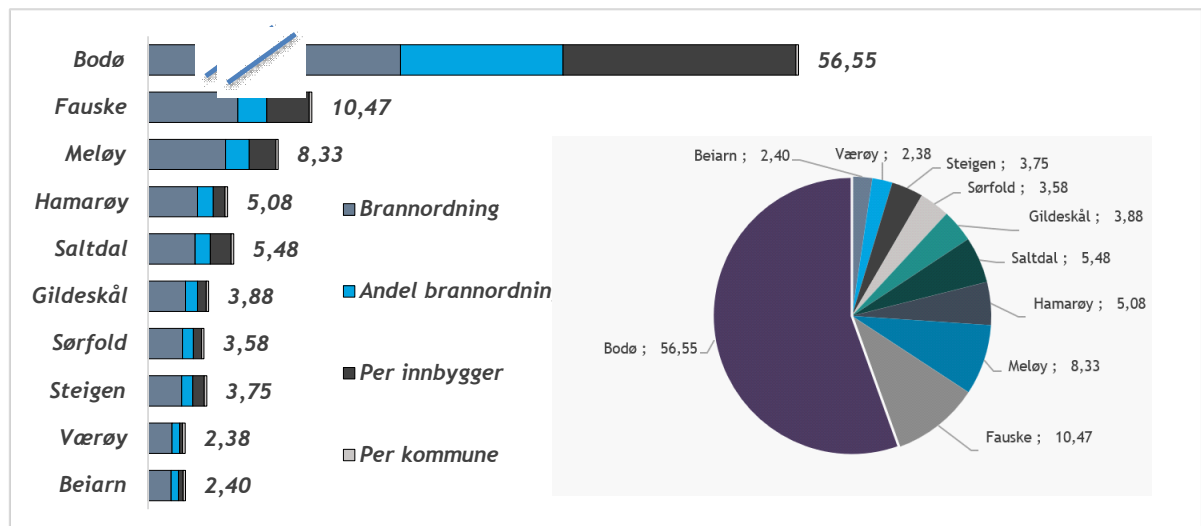
Tabell 5: Kostnadsfordelingsprinsipper i dagens finansieringsmodell. Kilde Salten Brann.

Som det fremgår av figuren under utgjør «brannordningen» og felles beredskap som «andel brannordning» den vesentligste delen av de kommunale innbetalingene. Tilknytningsavgiften som er fordelt med lik andel per kommune utgjør en svært begrenset del av totalen.

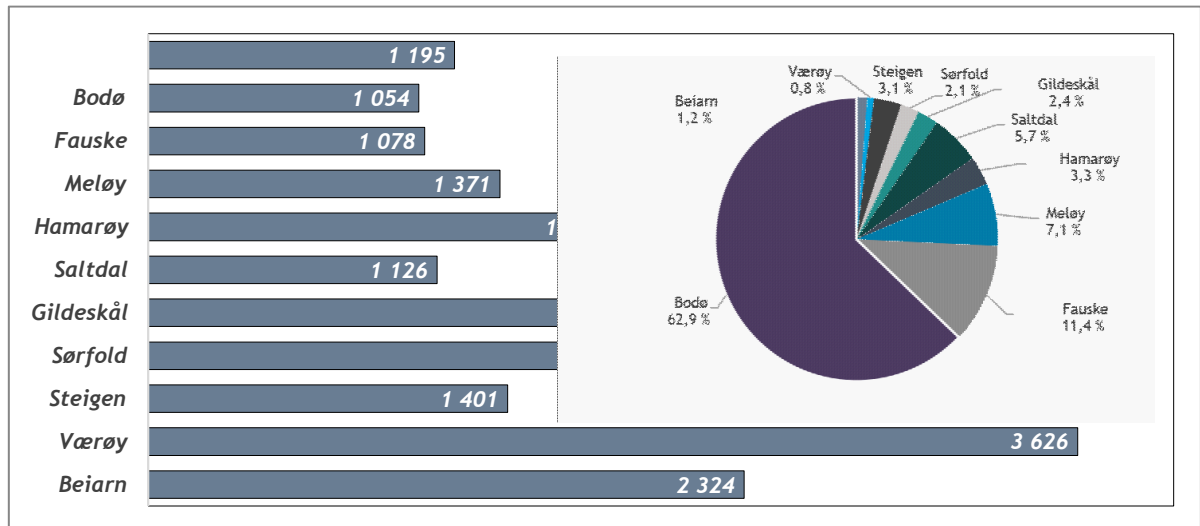
Figur 5: Kommunal finansiering per fordelingskriterium etter selskapsavtalens paragraf 7. Kilde: Salten Brann og BDO analyse.

Som det går fram av tabellen under, er Bodø kommunes største bidragsyter med 56,33 mill. kroner (55,3 prosent), mens Beiarn og Værøy betaler minst med 2,41 mill. kroner (2,4 prosent)

Figur 6: Andel kommunal innbetaling per kommune 2025 i mill. kroner og prosent. Kilde: Salten Brann og BDO analyse.

Som det går fram av tabellen under, ligger kommunale innbetalinger per innbygger i området kr. 1 058,- i Bodø (65 prosent av totalt innbyggerantall) og kr. 3 499,- i Værøy kommune (0,8 prosent av totalt innbyggerantall).

Figur 7: Kommunal innbetaling 2025 per innbygger per kommune og kommunenes andel av folketallet. Kilde Salten Brann og BDO analyse

Brannordningen

Som det fremgår av avsnittet over utgjør brannordningen og felleskostnader ved beredskapen fordelt til den enkelte kommune som en andel av brannordningen, den vesentligste delen av den kommunale innbetalingen.

Brannordningen er beskrevet gjennom et overordnet styringsdokument som beskriver hvordan selskapet skal organiseres og dimensjoneres for å ivareta brann- og redningstjenester i henhold til brann- og eksplosjonsvernloven §11. Dokumentet er utarbeidet i samarbeid med eierkommunene og bygger på risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS), samt krav i dimensjoneringsforskriften.

Brannordningen er strukturert i to nivåer:

Nivå 1 - Minimumskrav:

Nivået definerer det lovpålagte minimumsnivået for brannberedskap. Det inkluderer krav til organisering, bemanning og utrustning som sikrer at selskapet kan håndtere brannsløkking, trafikkulykker og andre akutte hendelser. Dimensjoneringen baseres på lokale ROS-analyser og skal sikre at alle eierkommuner har tilgang til en forsvarlig beredskap. Tjenestene på nivå 1 er felles for alle kommuner og utgjør grunnlaget for Salten Branns operative kapasitet.

Nivå 2 - Kommunale behov:

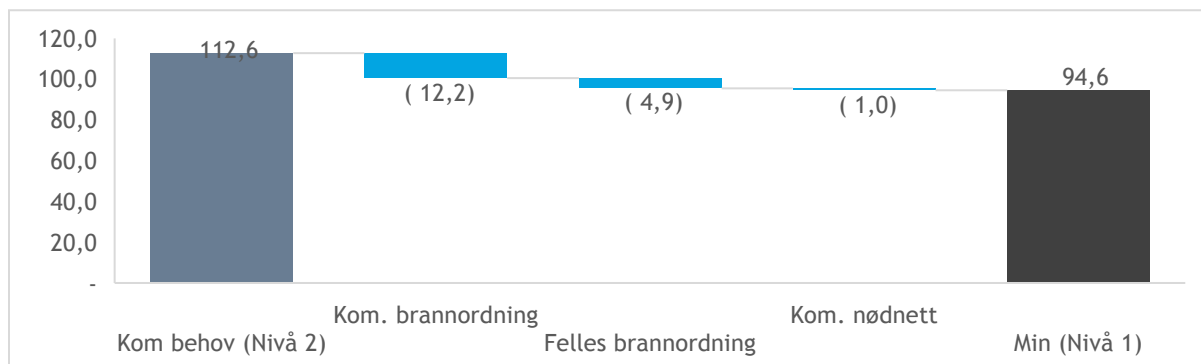
Nivå 2 omfatter tjenester utover det lovpålagte minimumskravet og tilpasses den enkelte kommunes risikobilde, ønsker og behov. Nivå 2-tjenester omfatter tilleggstjenester som blant annet redningsdykking, snøskred- og tunnelberedskap samt høyere bemanning ved spesielle objekter og er nærmere beskrevet i vedlegg. Kommunene velger å finansiere tilleggstjenester basert på lokale prioriteringer. Ressurser som fremskutte enheter og tankbiler benyttes fleksibelt i regionen og bidrar til å styrke beredskapen der behovet er størst.

Samlet ressursbehov som grunnlag for innbetalinger fra den enkelte kommune fremkommer som summen av de to nivåene som illustrert i figuren under.

Figur 8: Samlet ressursbehov til kommunens brannordning. Kilde Salten Brann, BDO analyse.

Figur under viser forskjellen i samlede utgifter og finansieringsbehov for nivå 1 og nivå 2 for revidert budsjett 2026.

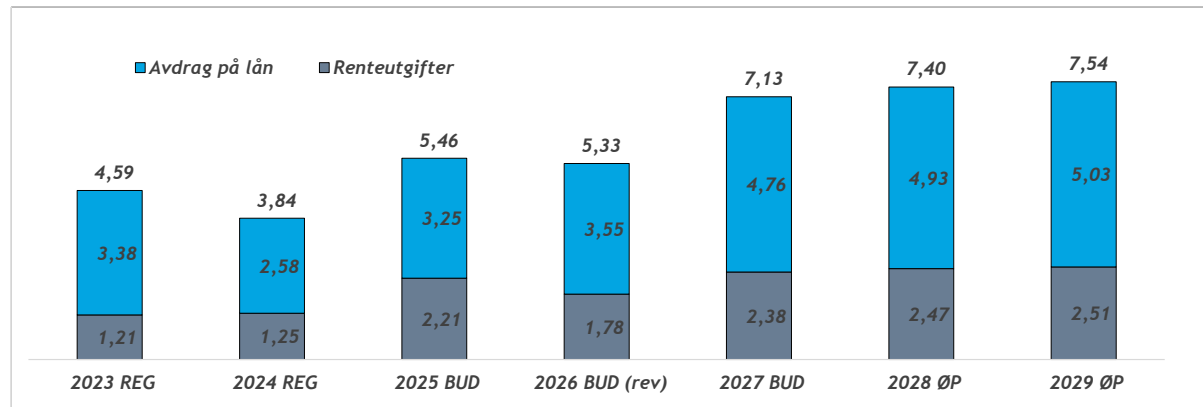

Figur 9: Sammenhengen mellom To år (Nivå 2) og minimumskrav (nivå 1) gitt revidert budsjett 2026. Kilde Salten Brann, BDO analyse

5.3 Alternativ finansieringsmodell

Kommunenes finansiering av Salten Brann må ses i sammenheng med både det løpende driftsbehovet og det betydelige investeringsbehovet som følger av krav til beredskap, kvalitet og utvikling av tjenestene.

Dagens modell baserer seg på årlige kommunale overføringer og lånefinansierte investeringer i selskapet. Årlige finanskostnader er vist i figuren under.

Figur 10: Årlige finansieringskostnader (renter og avdrag) Tall i mill. kroner. Kilde Salten Brann, BDO analyse

I det følgende presenteres kort noen alternative perspektiver på hvordan Salten Brann alternativt kan finansieres innenfor rammen av å være et interkommunalt selskap (IKS).

For den løpende driften er utgangspunktet at kommunene har et lovpålagt ansvar for å sikre en forsvarlig brann- og redningstjeneste. Dette innebærer i praksis at finansieringsbehovet må dekkes gjennom kommunale tilskudd. Spørsmålet er derfor i mindre grad om driften skal finansieres, og i større grad hvordan finansieringen organiseres.

Dagens modell med årlige budsjettjusteringer gir kommunene fleksibilitet til å tilpasse bevilgningene til endringer i behov og økonomisk situasjon, men kan samtidig gi mindre forutsigbarhet for selskapet. Alternativt kan kommunene fastsette en flerårig økonomisk ramme, for eksempel for hele økonomiplanperioden, som gir større stabilitet i styringen av selskapet. En slik modell forutsetter imidlertid avklarte mekanismer for håndtering av endringer i kostnadsnivået, herunder lønns- og prisvekst, uforutsette svingninger og eventuelle nye krav til beredskap. Kommunene sitter uansett med det økonomiske ansvaret for selskapet.

Når det gjelder investeringer, står kommunene overfor et mer reelt valg mellom ulike finansieringsformer. Investeringer i kjøretøy, bygg og utstyr kan enten finansieres gjennom låneopptak i selskapet eller gjennom direkte tilskudd fra kommunene. Lånefinansiering gjennom selskapet innebærer at kostnadene fordeles over tid gjennom renter og avdrag, noe som gir en jevn belastning på kommunenes årlige tilskudd. Samtidig medfører dette høyere samlede kostnader over investeringsens levetid, og gjør finansieringen mer følsom for renteutviklingen. Direkte tilskuddsfinansiering fra kommunene, eventuelt ved bruk av disposisjonsfond, reduserer behovet for låneopptak i selskapet og dermed de totale finansieringskostnadene til selskapet, men krever at kommunene har økonomisk handlingsrom til å ta en større belastning i investeringsåret. Dersom kommunene selv må lånefinansiere et direkte tilskudd, vil kostnaden i praksis være den samme.

Et beslektet spørsmål er om investeringene skal finansieres og eies av selskapet eller av den enkelte kommune. Dagens hovedmodell, hvor selskapet står for investeringene og fordeler kostnadene mellom kommunene, legger til rette for en helhetlig og koordinert utvikling av beredskapen i regionen. Dette understøtter også prinsipper om likeverdig tjenestenivå og effektiv ressursutnyttelse. Alternativet er at enkeltkommuner finansierer og

eventuelt eier deler av infrastrukturen selv, tilsvarende dagens stasjoner, eksempelvis gjennom direkte kjøp av brannbiler som i hovedsak benyttes lokalt. En slik løsning kan gi større lokal styring, men vil kunne utfordre hensynet til standardisering, samordning og fleksibel disponering av ressurser på tvers av kommunegrensene.

Valget mellom lånefinansiering og tilskuddsfinansiering må også ses i lys av kommunenes samlede økonomiske situasjon. Lånefinansiering vil ofte fremstå som mindre belastende på kort sikt, men binder opp fremtidige budsjetter gjennom renter og avdrag. Tilskuddsfinansiering gir lavere total kostnad, men innebærer at midler må prioriteres bort fra andre formål. Bruk av disposisjonsfond kan i være et hensiktsmessig alternativ, men reduserer samtidig kommunenes økonomiske buffer og evne til å håndtere uforutsette hendelser og andre prioriteringer.

5.4 Kommunenes økonomiske bæreevne

Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) er ikke et entydig begrep. Arbeidsgruppen har lagt til grunn at det kan forstås som kommunenes evne til å finansiere og levere tjenester over tid uten å bygge opp uholdbar gjeld eller svekke framtidig handlingsrom.

Dette innebærer at løpende inntekter og utgifter er i balanse over tid, at kommunen har tilstrekkelige buffere til å håndtere usikkerhet, og at økonomiske disposisjoner ikke skyver byrder over på framtidige generasjoner.

På dette grunnlaget er kommunenes økonomiske bæreevne illustrert gjennom noen sentrale nøkkeltall. Det presiseres at dette ikke på noen måte er å anse som en fullstendig økonomisk analyse av kommunene, men ment som en illustrativ tilnærming til å vurdere kommunenes evne til å finansiere selskapets behov for årlig dekning av kostnader gjennom kommunale overføringer.

For dette formålet har arbeidsgruppen identifisert noen sentrale finansielle indikatorer som blant annet er benyttet i Kommuneproposisjonen 2026 (Prop. 142 S (2024-2025)) for å beskrive den økonomiske situasjonen i kommunesektoren): netto driftsresultat, buffer målt som disposisjonsfond/fri egenkapital drift og langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelse. Videre er KS sine anbefalte nivåer for de ulike indikatorene lagt til grunn som referanse for vurderingene.⁴

Vurderingskriterier			
Indikator	Sterk / Lav	Middels	Svak / Høy
Netto driftsresultat (% av BDI)	≥ 1,75 %	0-1,75 %	< 0 %
Disposisjonsfond / Fri EK drift (% av BDI,)	≥ 8 %	3-8 %	< 3 %
Langsiktig gjeld ex. pensjon (% av BDI,))	< 75 %	75-110 %	> 110 %

Tabell 6: Finansielle indikatorer. Kilde kommuneprop. 2026, KS, BDO analyse

Tabellen under angir nøkkeltallene for kommunene basert på KOSTRA tall for 2025.

⁴ Kilde: Anbefalinger om nivå på sentrale økonomiske nøkkeltall for kommunal sektor

Oppsummering - økonomisk bæreevne (2025 tall)			
Kommune	Netto driftsresultat	Buffer (Disp.fond)	Gjeld
Bodø	3,7%	8,1%	132,9%
Fauske	-1,5%	-2,8%	144,2%
Saltdal	-3,3%	-3,4%	85,8%
Sørfold	4,7%	13,3%	65,8%
Steigen	-3,9%	-1,4%	100,8%
Hamarøy	-3,6%	-3,0%	103,1%
Beiarn	0,9%	20,8%	118,9%
Meløy	2,0%	-10,2%	91,5%
Gildeskål	-2,5%	19,0%	117,8%
Værøy	3,0%	18,7%	147,9%

Tabell 7: Økonomisk bæreevne vurdert etter nøkkeltall. Kilde SSB tabell 12134 for årene 2020-2025. BDO analyse

Som det fremgår av tabellen, viser nøkkeltallene at kommunene har en variert, men gjennomgående presset økonomisk bæreevne, der enkeltindikatorer trekker i ulike retninger.

Netto driftsresultat indikerer at flere av kommunene har utfordringer med å dekke løpende utgifter, der flere av kommunene ligger under anbefalt nivå, og flere har negative eller svake resultater. Dette indikerer at den løpende driften i liten grad gir rom for å håndtere nye kostnadsøkninger uten tilpasninger på utgiftssiden eller økte inntekter. For eierkommunene som gruppe innebærer dette at evnen til å absorbere økte overføringer til selskapet innenfor eksisterende driftsrammer er begrenset.

Buffersituasjonen målt ved disposisjonsfond framstår som todelt. Enkelte kommuner har fondsnivåer som isolert sett gir handlingsrom til å håndtere midlertidige kostnadsøkninger eller svingninger. Samtidig har flere kommuner lave eller negative buffere der svingninger vil være utfordrende.

Gjeldsnivået representerer en tydelig strukturell utfordring. En betydelig andel av kommunene har et høyt gjeldsnivå målt mot brutto driftsinntekter, og flere ligger over nivået som er indikerer svak bærekraft. Gjeldsnivået binder opp framtidige inntekter gjennom rente- og avdragsbelastning og reduserer dermed det reelle handlingsrommet for nye investeringer eller økte overføringer. Dette indikerer at eierkommunene som gruppe har begrenset kapasitet til å øke låneopptak uten at det får konsekvenser for framtidig handlingsfrihet.

På tvers av indikatorene tegner det seg dermed et bilde av at kommunene har begrenset finansielt handlingsrom, der svak løpende lønnsomhet og gjeldsnivået er gjennomgående utfordringer, mens buffersituasjonen i form av disposisjonsform gir en viss fleksibilitet for noen av kommunene.

5.5 Arbeidsgruppens vurdering

Arbeidsgruppen vurderer at dagens finansieringsmodell i hovedsak bygger på rasjonelle og faglig begrunnede prinsipper, hvor kostnader i stor grad knyttes til enten faktisk beredskapsnivå (brannordning), folketall eller like andeler. Modellen har dermed klare styrker knyttet til sammenheng mellom aktivitet og kostnadsfordeling, særlig gjennom differensieringen mellom nivå 1 (minimumskrav) og nivå 2 (kommunespesifikke behov).

Samtidig fremstår modellen som relativt kompleks, både i oppbygning og i praktisk anvendelse. Arbeidsgruppen vurderer at dette gir flere utfordringer.

Fra kommunenes ståsted oppleves modellen i begrenset grad som transparent og intuitiv. Det kan være krevende å forstå hva den enkelte kommune faktisk betaler for, særlig fordi finansieringen består av flere komponenter med ulike fordelingsnøkler. Sammenheng

mellom leveranse, brannordning og kostnadsnivå fremstår ikke alltid tydelig i budsjett- og fakturagrunnlaget.

Videre innebærer håndtering av mer- og mindreforbruk en utfordring, særlig dersom dette gir uforutsigbare tilleggsbelastninger i etterkant av vedtatte budsjetter. Dette vanskeliggjør kommunenes økonomistyring og samordning med egne budsjett- og økonomiplanprosesser. Eksempelvis har kommunene ansvar for å finansiere nødvendig grunnutdanning og kompetanseutvikling for mannskap i henhold til egen brannordning. I dag etterfaktureres disse kostandene av selskapet som skaper budsjettmessige utfordringer for kommunene. Ved å innarbeide forventede utdanningskostnader i den ordinære budsjettprosessen vil kommunene få økt forutsigbarhet, samtidig som selskapet kan følge opp avvik mellom budsjettet og faktisk forbruk over tid.

Arbeidsgruppen videre peker også på at variasjonen i kostnad per innbygger mellom kommunene kan oppleves krevende å forklare politisk, selv om den i stor grad er faglig begrunnet.

Fra selskapets ståsted medfører dagens modell en viss grad av årlig usikkerhet knyttet til finansiering og prioriteringer. Selv om selskapsavtalen gir rammer, vil endelig finansiering i praksis måtte forankres gjennom politiske prosesser i hver enkelt kommune. Dette kan gi tidkrevende avklaringer og redusere forutsigbarheten i styringen.

Arbeidsgruppen vurderer også at modellen i begrenset grad understøtter langsiktig optimalisering og effektiv ressursutnyttelse på tvers av kommunene. Når en stor del av kostnadene er direkte knyttet til den enkelte kommunes brannordning, kan dette svekke incentivene til å vurdere mer helhetlige og regionale løsninger.

På den positive siden bidrar modellen til lokal forankring og gir kommunene reell innflytelse over eget tjenestenivå gjennom nivå 2. Dette er i tråd med både prinsippet om kommunalt selvstyre og kravene til risikobasert dimensjonering.

Samlet sett vil finansieringen av Salten Brann i praksis måtte baseres på en kombinasjon av årlige driftstilskudd og en hensiktsmessig modell for finansiering av investeringer. Uavhengig av valgt løsning er det et grunnleggende premiss at kommunene over tid må dekke det samlede finansieringsbehovet. Valgene som tas påvirker derfor ikke om kostnadene påløper, men hvordan de fordeles over tid, og hvordan belastningen fordeles mellom selskapet og den enkelte kommune.

Selv om direkte finansiering vil redusere selskapets driftsbudsjetter gjennom lavere fremtidige rente- og avdragsutgifter, vurderes det ikke å gi noen reelle økonomiske gevinster. Dette skyldes at de fleste kommuner uansett vil måtte lånefinansiere investeringene direkte, og neppe vil oppnå bedre lånebetingelser enn selskapet.

Å legge finansieringsansvaret til den enkelte kommune vil kunne medføre større utfordringer, gjennom mer omfattende prosesser for å fremskaffe nødvendige midler. Samtidig vil en ren individuell håndtering svekke muligheten for en helhetlig vurdering av behov og etterfølgende utnyttelse av anskaffet materiell. Basert på den overordnede vurderingen av kommunenes økonomiske bæreevne, er arbeidsgruppens vurdering at finansiering av nødvendige investeringer i utstyr og brannbiler også fremover bør tilligge selskapet.

5.6 Delkonklusjon

Arbeidsgruppen vurderer at dagens finansieringsmodell fungerer etter hensikten i den forstand at den sikrer finansiering av lovpålagte oppgaver og reflekterer variasjoner i kommunenes behov. Samtidig fremstår modellen som kompleks, lite transparent og delvis lite forutsigbar, både for kommunene og for selskapet.

Det er etter arbeidsgruppens vurdering et forbedringspotensial knyttet til forenkling, økt transparens og bedre sammenheng mellom kostnad, tjenesteinnhold og kommunenes styringsinformasjon. Samtidig bør eventuelle endringer balansere hensynet til enkelhet mot behovet for likeverdighet, forståelighet og faglig begrunnet kostnadsfordeling.

Arbeidsgruppen vurderer også at kostnader som i dag etterfaktureres, eksempelvis til grunnutdanning og kompetanseutvikling, i større grad bør innarbeides i den ordinære budsjettprosessen, for å gi økt forutsigbarhet for kommunene og redusere behovet for tilleggsfinansiering i etterkant.

Videre konkluderer arbeidsgruppen med at selskapet også i fremtiden bør finansieres gjennom på årlige bidrag til det samlede behovet, fremfor direkte tilskudd fra den enkelte kommune til investeringer i eksempelvis brannbiler.

6 Modeller benyttet i andre interkommunale samarbeid

Som del av arbeidet har arbeidsgruppen sett nærmere på modeller som benyttes i andre interkommunale brannvesen.

6.1 Beskrivelse av modeller fra andre samarbeid

I valg av selskaper har arbeidsgruppen ønsket å identifisere et utvalg av selskaper som representerer variasjon i organisering, geografi og størrelse, og som dermed illustrerer bredden i hvordan interkommunale brann- og redningssamarbeid er strukturert.

De gjennomgåtte selskapene er alle organisert som interkommunale selskaper (IKS). Følgende selskaper er gjennomgått:

- Asker og Bærum brann- og redning IKS
- Brannvesenet Sør IKS
- Midt-Hedmark brann- og redningsvesen
- Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS
- Ofoten brann- og redning IKS
- Rogaland brann- og redning IKS
- Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS
- Øvre Romerike brann og redning IKS

Erfaringen fra gjennomgangen er at modellene i hovedsak bygger på et felles sett av etablerte prinsipper, kombinert med variasjoner i praktisk innretning.

Et gjennomgående trekk er at finansieringen av virksomheten i hovedsak skjer gjennom tilskudd fra kommunene basert på eierandel, normalt beregnet ut fra innbyggertall. Enkelte modeller benytter justerte fordelingsnøkler der også andre parametere inngår, slik som beredskapsbehov, særskilte objekter eller lokale vaktordninger. I noen tilfeller inngår også særskilte elementer som faste grunnbeløp eller kombinasjoner av ulike fordelingskriterier.

Håndteringen av lokaler og brannstasjoner er organisert etter ulike modeller. En utbredt løsning er at kommunene eier og stiller lokaler til disposisjon for selskapet. Dette skjer enten vederlagsfritt eller gjennom leieordninger, der husleie kan beregnes etter prinsipper som selvkost eller likebehandling. Ansvarsdelingen for drift, vedlikehold og investeringer varierer, og kan være fordelt mellom kommune og selskap, eller ligge fullt ut hos kommunen. I enkelte modeller inngår lokalrelaterte kostnader som en del av det samlede tilskuddsgrunnlaget.

Flere samarbeid opererer med et skille mellom et felles, lovpålagt tjenestenivå og tjenester utover dette. De lovpålagte oppgavene finansieres gjennom de ordinære eiertilskuddene, mens tilleggstjenester håndteres gjennom egne ordninger. Dette kan innebære at tjenester bestilles særskilt av enkeltkommuner, eller at kostnader dekkes gjennom brukerbetalning eller særskilte tilskudd. I enkelte modeller er det også fastsatt at kommuner som velger utvidet beredskap eller høyere tjenestenivå, dekker merkostnadene selv.

Samlet sett viser gjennomgangen at finansieringsmodellene består av en kombinasjon av eierandelsbasert kostnadsfordeling, ulike ordninger for håndtering av lokaler, samt separate mekanismer for finansiering av tjenester utover det lovpålagte nivået.

6.2 Arbeidsgruppens vurdering

Gjennomgangen viser at alle samarbeidene bygger på et hovedprinsipp om at kostnader til drift og investeringer i brann- og redningstjenesten fordeles mellom kommunene basert på eierandel (folketall). Asker og Bærum brann- og redning IKS skiller seg ut ved at Asker kommune betaler et fast grunnbeløp før kostnadene fordeles.

Samtidig varierer modellen når det gjelder håndtering av lokaler og i hvilken grad tjenestenivå og tilleggstjenester differensieres mellom kommunene.

En gjennomgående likhet er at kommunene i de fleste modellene har ansvar for å stille brannstasjoner og lokaler til disposisjon. Modellene varierer imidlertid med hensyn til om lokalene stilles vederlagsfritt, med en tydelig ansvarsdeling mellom kommune og selskap for henholdsvis utvendig og innvendig vedlikehold, eller om kostnadene inngår som del av den samlede kostnadsfordelingen.

Flere av samarbeidene skiller mellom et felles, lovpålagt tjenestenivå og tilleggstjenester utover dette. I noen modeller er det etablert ordninger der tjenester utover lovpålagte oppgaver enten bestilles særskilt eller fullt ut finansieres gjennom brukerbetaling, slik at kommuner som ønsker et høyere tjenestenivå selv bærer de tilhørende merkostnadene.

6.3 Delkonklusjon

Samlet sett viser gjennomgangen at modellene kombinerer et felles hovedprinsipp om eierandelsbasert (folketallsbasert) finansiering med ulik grad av differensiering når det gjelder lokaler, investeringer og tilleggstjenester.

Dagens finansieringsmodell for Salten Brann avviker fra de øvrige modellene ved at kommunene i større grad dekker kostnader til ønsket tjenestenivå direkte gjennom finansiering av egen brannordning.

Det er ikke funnet beskrivelse av ansvar for at brannstasjoner møter lovpålagte HMS krav eller andre krav som kreves til en moderne brannstasjon.

7 Alternative kostnadsfordelingsmodeller

Med utgangspunkt i erfaringer fra andre brannvesen, og med formål om å belyse alternative perspektiver på fordeling av selskapets årlige finansieringsbehov mellom kommunene, har arbeidsgruppen identifisert fire ulike tilnærminger som alternativer til dagens kostnadsfordelingsmodell (brannordningen).

7.1 Alternative modeller

Lik andel: Modellen innebærer at kostnadene fordeles likt mellom kommunene, uavhengig av størrelse og behov. Dette gir en fast betaling på om lag 11,4 MNOK per kommune, men med svært store variasjoner i kostnad per innbygger - fra om lag 210 kroner i Bodø til over 17 000 kroner i Værøy.

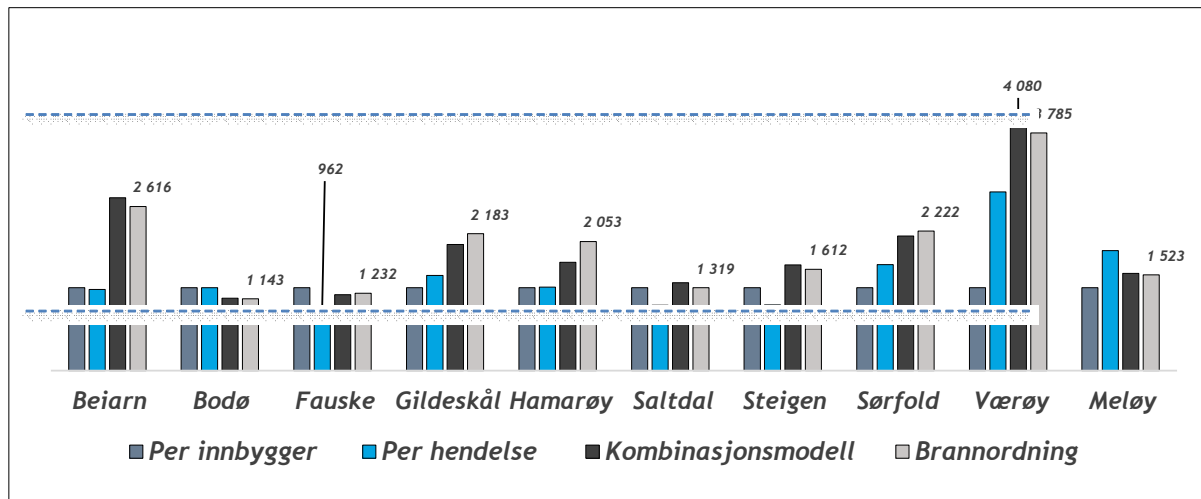
Per innbygger: Modellen fordeler kostnadene proporsjonalt etter folketall, med en enhetspris på rundt 1 321 kroner per innbygger. Dette gir en betydelig konsentrasjon av kostnader til de største kommunene, særlig Bodø, som står for hovedandelen av finansieringen.

Per hendelse: Modellen fordeler kostnadene etter registrert aktivitetsnivå. Modellen gir store variasjoner mellom kommunene, og betydelig forskjell i kostnad per innbygger, fra rundt 962 kroner til nær 2 850 kroner.

Kombinasjonsmodellen: Modellen vekter tre faktorer; lik andel, innbyggertall og antall hendelser i kommunen, og inkluderer med dette at deler av finansieringsbehovet er felles for alle kommunene og deler er spesifikt for den enkelte kommune. Med vekting på 15 % lik andel, 60 % innbyggertall og 25 % hendelser varierer kostnaden fra om lag 1 150 til 4 080 kroner per innbygger.

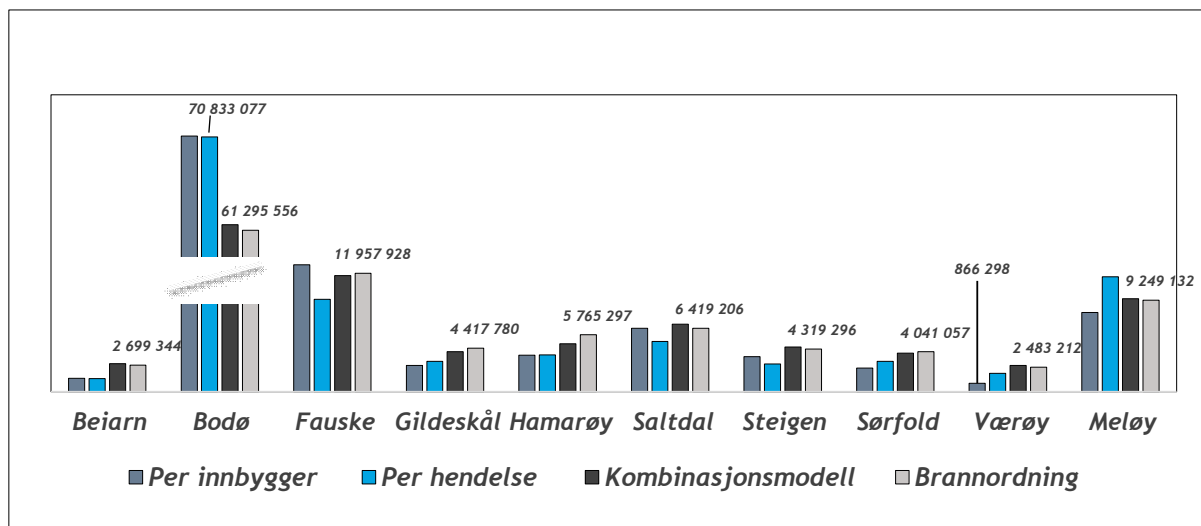
Brannordning: Dette er dagens modell som kombinerer flere komponenter, herunder tilknytningsavgift, kommunespesifikke beredskapskostnader, fordeling av felleskostnader og innbyggertall. Denne modellen gir moderat variasjon i kostnad per innbygger, fra om lag 1 155 til 2 920 kroner.

Figuren under illustrerer effekten av de ulike modellene målt som pris per innbygger. Modellen med lik fordeling mellom kommunene er tatt ut av sammenligningen, da den vurderes som ikke egnet (ref. vurderingen under). Som det fremgår, varierer prisen per innbygger betydelig - fra 962 kroner (Fauske, per hendelse) til 4 080 kroner (Værøy, kombinasjonsmodellen).

Figur 11: Kommunale overføringer per innbygger per modell. Dagens modell «Brannordning» er angitt med kroner per innbygger. I tillegg er miste beløp og høyeste beløp uavhengig av modell angitt. Kilde: BDO analyse.

Figuren nedenfor illustrerer variasjonen i samlet innbetaling per kommune, fra 866 tusen kroner for Værøy ved Per innbygger modellen til 70,8 mill. kroner for Bodø ved samme modell.

Figur 12: Kommunale overføringer per kommune. Dagens modell «Brannordning» er angitt med kroner per kommune. Kilde: BDO analyse.

Figuren og tabellen nedenfor viser effekten for den enkelte kommune av å endre finansieringsmodell fra dagens brannordning. Som det fremgår, vil modellen innebære at for eksempel Beiarn kommune får en reduksjon i kostnader på henholdsvis 1 336 509,- kroner ved finansiering per innbygger og 1 364 654,- kroner ved finansiering per hendelse. Ved bruk av kombinasjonsmodellen vil kommunen derimot få en økning på 141 747,- kroner, sammenlignet med dagens brannordning.

Kommune	Per innbygger	Per hendelse	Kombinasjonsmodell
Beiarn	-1 336 509	-1 364 654	141 747
Bodø	9 537 521	9 442 996	578 645
Fauske	860 907	-2 615 100	-241 203
Gildeskål	-1 744 933	-1 347 994	-356 908
Hamarøy	-2 057 118	-2 028 166	-916 390
Saltdal	5 398	-1 347 386	393 228
Steigen	-781 472	-1 516 448	193 828
Sørfold	-1 638 928	-971 271	-142 616
Værøy	-1 616 914	-614 647	193 425
Meløy	-1 227 951	2 362 668	156 244

Kommune	Per innbygger	Per hendelse	Kombinasjonsmodell	Brannordning
Beiarn	(1 336 509)	(1 364 654)	141 747	2 699 344
Bodø	9 537 521	9 442 996	578 645	61 295 556
Fauske	860 907	(2 615 100)	(241 203)	11 957 928
Gildeskål	(1 744 933)	(1 347 994)	(356 908)	4 417 780
Hamarøy	(2 057 118)	(2 028 166)	(916 390)	5 765 297
Saltdal	5 398	(1 347 386)	393 228	6 419 206
Steigen	(781 472)	(1 516 448)	193 828	4 319 296
Sørfold	(1 638 928)	(971 271)	(142 616)	4 041 057
Værøy	(1 616 914)	(614 647)	193 425	2 483 212
Meløy	(1 227 951)	2 362 668	156 244	9 249 132
Sum	(0)	(0)	(0)	112 647 809

Tabell 8: Tabellen viser endringen i kommunale overføringer per kommune målt opp mot dagens kostnadsfordelingsmodell (Brannordning). Kilde: BDO analyse.

De analyserte modellene representerer ulike prinsipper for fordeling av en felles kostnadsramme, og gir til dels betydelige utslag i både kostnad per innbygger og samlet innbetaling per kommune. Forskjellene gjenspeiler i stor grad modellens underliggende logikk og i hvilken grad den fanger opp faktiske kostnadsdrivere.

Analysen viser særlig tre hovedobservasjoner:

- **Store variasjoner i enhetskostnad:** Pris per innbygger varierer betydelig mellom modellene og mellom kommunene. Variasjonen er størst i de mest rendyrkede modellene, særlig ved fordeling per hendelse.
- **Systematiske fordelingsvirkninger:** Enkle fordelingsmodeller (lik andel og per innbygger) gir tydelige omfordelingseffekter mellom små og store kommuner, mens mer komplekse modeller gir et mer nyansert fordelingsmønster.
- **Ulik grad av stabilitet:** Modellene varierer i hvor følsomme de er for endringer i aktivitetsnivå og strukturelle forhold. Hendelsesbasert fordeling fremstår som mest volatil, mens lik andel og per innbygger gir størst stabilitet.

Sammenligningen synliggjør dermed et grunnleggende spenn mellom enkelhet og presisjon: Jo enklere modellen er, desto mer stabile og forståelige blir utslagene, men samtidig svakere blir koblingen til de faktiske kostnadsdriverne. Motsatt gir mer komplekse modeller bedre sammenheng mellom kostnader og behov, men øker kompleksiteten og reduserer umiddelbar etterprøvbarehet.

7.2 Arbeidsgruppens vurdering

Arbeidsgruppen vurderer at de analyserte modellene synliggjør en grunnleggende avveining mellom enkelhet, forutsigbarhet, likeverdighet, fleksibilitet og faglig treffsikkerhet.

7.2.1 Fordeler og ulemper ved de ulike modellene

Lik andel: Modellen scorer etter arbeidsgruppens vurdering høyt på enkelhet, transparens og forutsigbarhet, og adresserer dermed enkelte svakheter ved dagens modell knyttet til forståelighet og etterprøvbarehet. Samtidig vurderer arbeidsgruppen at modellen i begrenset grad ivaretar sentrale hensyn til en likeverdig kostnadsfordeling. Dette skyldes at modellen ikke tar hensyn til vesentlige forskjeller mellom kommunene når det gjelder størrelse, risikobilde, beredskapsbehov og økonomisk bæreevne. Den svakere sammenhengen med faktiske kostnadsdrivere gir utslag i skjevfordeling mellom små og store kommuner, og modellen vurderes særlig som krevende for kommuner med begrenset økonomisk handlingsrom. I tillegg gir modellen lav fleksibilitet i tilpasning til endringer i behov og risiko.

Samlet sett vurderes modellen derfor som lite egnet som hovedmodell.

Per innbygger: Modellen gir høy grad av enkelhet og transparens, og bidrar til at kommunene lettere kan forstå og etterprøve sine kostnader. Den gir også god forutsigbarhet og kan i stor grad samordnes med kommunenes egne budsjettprosesser. Samtidig vurderer arbeidsgruppen at modellen i begrenset grad fanger opp de faktiske kostnadsdriverne i brann- og redningstjenesten. Manglende hensyntagen til variasjoner i geografi, risikobilde og strukturelle beredskapskostnader innebærer at ressursbehovet ikke reflekteres fullt ut i fordelingen. Dette gir en moderat grad av likeverdighet og bæreevne. Modellen innebærer at de store kommunene en større del av totalbelastningen, mens små kommuner betaler mindre i absolutte kroner, men fortsatt samme enhetspris, uten at dette nødvendigvis samsvarer med deres faktiske kostnadsnivå. Modellen fremstår videre som relativt grov, med begrenset fleksibilitet til å tilpasse fordelingen til endringer i behov og lokale forhold.

Samlet sett vurderes modellen som enkel og robust, men med begrensninger knyttet til treffsikkerhet og tilpasningsevne.

Per hendelse: Modellen har en intuitiv logikk ved at betaling knyttes direkte til aktivitet og bruk, noe som gir høy transparens. Arbeidsgruppen vurderer imidlertid at modellen i liten grad er egnet for en virksomhet der kostnadene i hovedsak er faste eller sprangvis faste. Modellen fanger derfor i begrenset grad opp de underliggende kostnadsdriverne. Årlige svingninger i hendelsesnivå vil kunne gi betydelige utslag i innbetalingene, noe som gir lav forutsigbarhet og svekker kommunenes økonomiske bæreevne. Dette utfordrer også hensynet til stabil og langsiktig styring. Selv om modellen i noen grad reflekterer faktisk aktivitet, gir den kun moderat likeverdighet, ettersom den ikke tar hensyn til den faste beredskapsstrukturen som må opprettholdes uavhengig av antall hendelser. Videre innebærer modellen begrenset fleksibilitet, ved at den i liten grad kan tilpasses variasjoner i risiko, struktur og beredskapsbehov mellom kommunene.

Samlet sett vurderes modellen som lite robust og lite egnet som hovedmodell i en beredskapsorganisasjon.

Kombinasjonsmodellen: Modellen fremstår etter arbeidsgruppens vurdering som et mer balansert alternativ. Den bidrar til å redusere svakheter i de rene modellene ved å kombinere hensynet til solidaritet mellom kommunene, strukturelle forhold og faktisk aktivitet. Modellen vil kunne oppleves som mer likeverdig enn både lik andel og ren innbyggermodell, samtidig som den er enklere å kommunisere og forstå enn dagens modell. Den avhjelper dermed flere av dagens utfordringer knyttet til transparens og forståelighet, uten å gi like store fordelingsmessige skjevheter som de enklere modellene. Samtidig vil vektningen av komponentene i stor grad være normativ og kunne bli gjenstand for politisk diskusjon.

Samlet sett vurderes modellen som et godt kompromiss, men ikke nødvendigvis den sterkeste koblingen mellom kostnad og faktisk beredskapsbehov.

Brannordning: Dette er dagens modell som i hovedsak bygger videre på dagens prinsipper, vurderes fortsatt å gi den beste sammenhengen mellom kostnadsfordeling og de underliggende kostnadsdriverne i virksomheten. Modellen ivaretar i størst grad at kommunene betaler for eget beredskapsnivå, egne valgte tilleggstjenester og en rimelig andel av felleskostnadene. Dette taler sterkt for modellen når den vurderes opp mot kriteriene likeverdighet, fleksibilitet og samsvar med vedtatte rammer. Modellen er også den som best understøtter eiertilpassede løsninger innenfor en felles struktur.

Samtidig innebærer modellens oppbygning at forutsigbarheten er moderat, og modellen fremstår som relativt kompleks. Bruken av flere fordelingsnøkler gjør den mindre transparent og mer krevende å forstå og etterprøve for kommunene uten tydelig dokumentasjon og pedagogisk presentasjon. Arbeidsgruppen vurderer derfor at modellens hovedutfordring ikke ligger i de underliggende prinsippene, men i hvordan den er strukturert, dokumentert og kommunisert.

Samlet sett vurderes modellen som den faglig sterkeste, men med et forbedringsbehov knyttet til forenkling og økt transparens.

7.2.2 Samlet vurdering opp mot kriteriene for fremtidig finansieringsmodell

Et sentralt utgangspunkt for vurderingen er at Salten Branns kostnadsnivå i all hovedsak er knyttet til lovpålagte og nødvendige oppgaver, og at hovedspørsmålet derfor ikke er hvorvidt kostnadene skal bæres, men hvordan de skal fordeles mellom kommunene på en måte som er bærekraftig, legitim og forståelig over tid.

Opp mot kriteriet om etterlevelse av regelverk og vedtatte rammer vurderes både dagens brannordningsmodell og kombinasjonsmodellen å kunne fungere innenfor gjeldende rettslige og organisatoriske rammer, forutsatt nødvendig forankring. De øvrige modellene kan også i formell forstand gjennomføres, men har svakere kobling til etablerte styringsprinsipper og brannordningens funksjon som faglig og operativt dimensjoneringsgrunnlag.

Når det gjelder langsiktig økonomisk bæreevne, vurderer arbeidsgruppen at modeller med høy stabilitet og god sammenheng med faktisk kostnadsnivå står sterkest. Her scorer brannordningsmodellen best, mens kombinasjonsmodellen også fremstår som robust. Henselsesmodellen vurderes som klart svakest.

For kriteriet forutsigbarhet for deltakerne scorer lik andel og per innbygger høyest. Brannordningsmodellen vurderes som moderat, fordi endringer i beredskap, investeringer og kostnadsnivå kan gi utslag som er mer krevende å forutse. Arbeidsgruppen understreker imidlertid at dette i noen grad kan kompenseres gjennom bedre budsjettprosess, tydeligere langtidsplanlegging og mer standardisert rapportering.

Når det gjelder likeverdig kostnadsfordeling, vurderes brannordningsmodellen som den sterkeste, fordi den i størst grad fanger opp variasjoner i tjenestebehov, beredskapsstruktur og kommunale valg. Kombinasjonsmodellen kommer deretter som et godt kompromiss, mens lik andel og per innbygger framstår som mer grove fordelingsmekanismer.

For kriteriet transparens og etterprøvbarhet har dagens modell klare svakheter i praktisk anvendelse, selv om prinsippene i seg selv er faglig begrunnet. De enklere modellene scorer høyere på forståelighet, men svakere på presisjon. Arbeidsgruppen vurderer derfor at det er et særskilt forbedringsbehov knyttet til hvordan en kostnadsbasert modell beskrives, dokumenteres og kommuniseres.

Når det gjelder fleksibilitet for den enkelte deltaker innenfor felles rammer, vurderes brannordningsmodellen som best egnet. Den åpner for at kommunene kan ha ulike nivå 2-

løsninger og tilpasninger basert på lokale risikovurderinger og prioriteringer. Dette er en viktig styrke, særlig i en region med store geografiske og strukturelle forskjeller.

Arbeidsgruppens vurdering er oppsummert med poengscore i tabellen under for illustrasjon.

Modell	Regelverk / rammer	Økonomisk bæreevne	Forutsigbarhet	Rettferdighet	Transparens	Fleksibilitet	Sum	Samlet score
Lik andel	4	2	6	1	6	1	20	20
Per innbygger	4	3	5	3	5	2	22	22
Per hendelse	4	1	1	3	5	2	16	16
Kombinasjon	5	4	4	5	4	3	25	25
Brannordning (dagens)	6	5	3	6	3	6	29	29

Figur 13: Skjønnsmessig vurdering av modellene opp mot evalueringskriterier. Kilde Arbeidsgruppen

Tabellen viser en skjønnsmessig poengvurdering av modellene opp mot evalueringskriteriene. Poenggivningen er ment som en illustrasjon av hovedtrekkene i arbeidsgruppens kvalitative vurdering, og ikke som en eksakt eller matematisk vektning. Arbeidsgruppen har lagt vekt på å synliggjøre tydeligere forskjeller mellom modellene, særlig mellom modeller som scorer høyt på enkelhet og transparens, og modeller som i større grad fanger opp faktiske kostnadsdrivere, lokale beredskapsbehov og hensynet til likeverdig kostnadsfordeling.

7.3 Delkonklusjon

Arbeidsgruppen vurderer samlet sett at dagens kostnadsbaserte modell, med utgangspunkt i brannordningen, er det mest treffsikre og faglig robuste alternativet for fordeling av Salten Brann IKS' finansieringsbehov. Modellen gir best sammenheng mellom kostnader og beredskapsbehov, og scorer høyest på likehet og fleksibilitet.

Samtidig har modellen klare svakheter knyttet til transparens, forståelighet og forutsigbarhet, særlig sett fra kommunenes ståsted. Dette tilsier at hovedutfordringen ikke ligger i de grunnleggende prinsippene, men i hvordan modellen er dokumentert og kommunisert i praksis.

Arbeidsgruppen anbefaler derfor ikke å erstatte dagens modell med en enklere fordelingsnøkkel, men å videreutvikle den eksisterende modellen. Dette innebærer særlig behov for:

- tydeligere forklaring av kostnadselementene i finansieringsbehovet
- bedre kobling mellom budsjett, fakturagrunnlag og tjenesteinnhold
- mer standardisert og langsiktig kommunikasjon mot eierkommunene

Dersom det likevel er ønskelig å forenkle modellen, vurderes kombinasjonsmodellen som det mest aktuelle alternativet. Denne gir et bedre kompromiss mellom enkelhet og treffsikkerhet enn de øvrige modellene, men innebærer samtidig en svakere kobling til faktisk beredskapsstruktur enn en videreutviklet brannordningsmodell.

8 Vedlegg 1: Nærmere om Salten Brann IKS

8.1 Formål og målsetninger

Salten Brann har ansvar og myndighet til å utføre oppgaver som er pålagt brannvesenet gjennom loven.

I henhold til selskapsavtalens § 3 er formålet å:

«ivareta eierkommunenenes behov, plikter og oppgaver vedrørende: brann- og ulykkesberedskap, brannforebyggende- og kontrollerende art samt andre tiltak som naturlig hører inn under dette formål innenfor de til enhver tid gjeldende regelverk. Selskapet skal aktivt søke å selge tjenester knyttet til forebyggende og beredskapsrelaterte tjenester. Selskapet kan også ta på seg andre arbeidsoppgaver bestemt av representantskapet, så fremst det ikke svekker de lovpålagte oppgavene.»

Strategien for perioden 2018-2021 har som overordnet mål å være en organisasjon og et brannvesen som skaper trygghet og leverer tjenester med høy faglig standard. Dette innebærer å etablere arenaer for beredskapssamarbeid, tilby tjenester til offentlige virksomheter og kommuner, og være en regional pådriver for innovasjon.

Fire definerte områder underbygger hovedfokus: sikker og effektiv drift, bærekraftig finansiering, bærekraftig utvikling og miljø, fremtidsrettet beredskap. Brannvesenet er en verdistyrkt organisasjon, med følgende visjon:

«Trygghet - nær deg!»

Salten Brann legger spesielt vekt på ordet «trygghet», som skal være grunnlaget for all aktivitet brannvesenet gjennomfører. Det skal skape en viktig og forpliktende garanti ovenfor innbyggere og næringsliv.

8.2 Geografiske- og demografiske forhold påvirker Salten brann

Salten Brann dekker et område som strekker seg over 11 610 km² og inkluderer ti eierkommuner: Bodø, Meløy, Gildeskål, Beiarn, Saltdal, Fauske, Sørfold, Steigen, Hamarøy og Værøy. Befolkningstallet for regionen er per 2025: 85 494⁵.

Regionen er preget av store avstander, krevende topografi og en aldrende befolkning, noe som gir særegne utfordringer for brann- og redningstjenesten sammenlignet med mer urbane brannselskaper i Norge.

I motsetning til mange andre brannselskaper som opererer i mer tettbygde strøk, er Salten preget av store avstander mellom tettsteder og brannstasjoner. Flere kommuner har spredt bosetning og krevende topografi, med fjorder, fjelloverganger og øysamfunn som gjør responstid og logistikk utfordrende. Eksempelvis har Meløy seks brannstasjoner, inkludert på øyer som Meløya og Bolga, som kun er tilgjengelige med båt. Bodø kommune

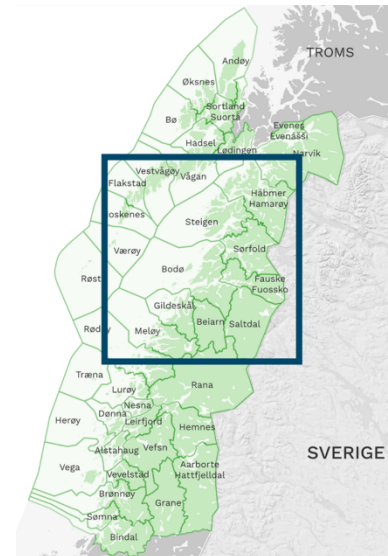
⁵ Kilde: (SSB, 2025)

har stasjoner både i sentrum og i utkantstrøk som Helligvær og Kjerringøy, som krever sjøtransport eller lang rei-sevei.

Veinettet i Salten er preget av smale fylkesveier, fjell-overganger og vinterutsatte strekninger. Dette påvirker både fremkommelighet og beredskap, spesielt i områder som Beiarn og Sulitjelma (Fauske), hvor tilgangen kan være begrenset i perioder. I tillegg er det begrenset dekning av alternative transportveier, noe som gjør lokal tilstedeværelse avgjørende.

Flere av eierkommunene har en aldrende befolkning og lav befolkningstetthet. I 2025 er gjennomsnittsalderen i Beiarn 49,2 år, Sørfold 47,5 år, Gildeskål 47,5 år og Hamarøy 46,4 år - alle betydelig over landsgjennomsnittet på 41,6 år.⁶ Dette gir spesielle utfordringer knyttet til beredskap, ettersom eldre innbyggere ofte har større behov for hjelp ved brann og andre hendelser. Samtidig kan det være vanskelig å rekruttere og opprettholde deltidsmannskaper i små lokalsamfunn med begrenset arbeidskraft.

Den geografiske spredningen og de demografiske forholdene i regionen har direkte påvirket både antallet og plasseringen av brannstasjoner. Disse er tilpasset lokale behov med mål om å sikre kortest mulig responstid og tilstrekkelig beredskap i hele regionen. Brigadeinndelingen tar hensyn til naturlige barrierer som fjorder og fjell, samt transportmuligheter og befolkningstetthet. Dette gjør at Salten Brann IKS skiller seg fra selskaper i mer urbane områder, hvor færre stasjoner kan dekke større befolkningsmengder med bedre infrastruktur.

Figur 14: Kommunegrensene og Salten Branns operasjonsområde. Kilde Salten Brann

8.3 Organisering

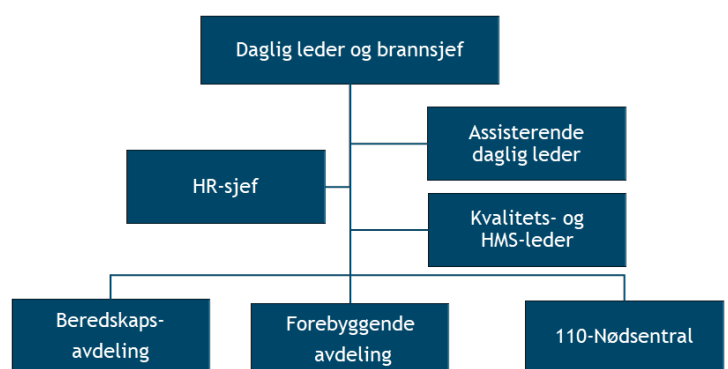
Salten Brann opererer 25 brannstasjoner fordelt på de ti kommunene og fire brigadeområder.

Selskapet har 376⁷ medarbeidere fordelt på 92 årsverk og opererer 43 utrykningskjøretøy.

Organisasjonen er strukturert med en sentral ledelse bestående av daglig leder/brannsjef, assisterende daglig leder, HR-sjef og kvalitets-/HMS-leder.

Daglig leder og ass. daglig leder deler ansvar for økonomi. Bodø kommune leverer tjenester knyttet til regnskap, HR/lønn, arkiv og IKT.

Under ledelsen er det tre hovedavdelinger:

Figur 15: Organisering av Salten Brann IKS. Kilde Salten Brann

⁶ Kilde: (SSB, 2025)

⁷ Antall medarbeider og årsverk. Kilde Salten Brann (2025)

Beredskapsavdeling:

Beredskapsavdelingen har ansvar for den operative innsatsen, vaktordninger og beredskap og har til sammen 328 medarbeidere og 43,99 årsverk. Avdelingen organiserer innsatsstyrken og sikrer at bemanning og vaktlag er tilpasset behovet i regionen. Beredskapsavdelingen har ansvar for å ivareta beredskap ved akutte hendelser og sørge for at stasjonene er bemannet og utstyrt i henhold til gjeldende krav.

Forebyggende avdeling:

Forebyggende avdeling inkluderer feieseksjonen og tilsynsseksjonen, og har 22 medarbeidere. Avdelingen har oppgaver knyttet til tilsyn av objekter og bygninger, formidling av forebyggende informasjon, oppfølging av risikoutsatte grupper, feiing av skorsteiner og ildsteder, samt rapportering og tilsyn med fyringsanlegg.

110 Nordland (nødmeldetjeneste):

110-sentralen i Bodø håndterer varsling og koordinering av nødetater i regionen. Sentralen mottar og videreformidler nødmeldinger, og har en sentral rolle i å sikre rask og effektiv respons ved brann, ulykker og andre akutte hendelser. 110-sentralen til Salten Brann dekker et langt større område enn de 10 eierkommunene - hele 41 kommuner, som omfatter hele Nordland fylke.

8.3.1 Brigader

Salten Brann IKS er organisert med fire brigadeområder: Brigade NORD, Brigade VEST, Brigade SØR og Brigade ØST.

En brigade i Salten Brann er et geografisk og organisatorisk område som omfatter flere brannstasjoner og innsatsstyrker, ledet av en brigadeleder.

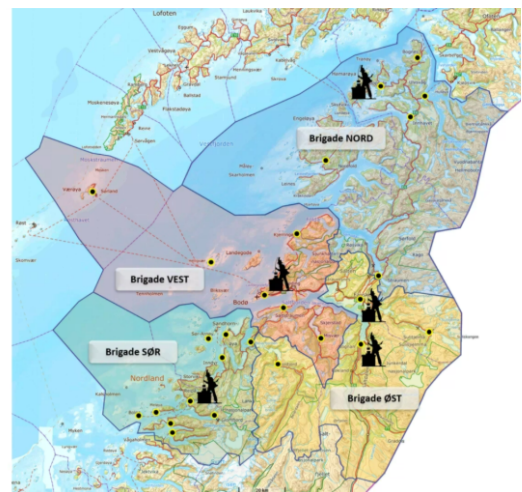
Brigadeområdene dekker hele Salten-regionen og er tilpasset geografiske forhold, bosettingsmønstre og lokale beredskapsbehov.

Hvert brigadeområde har ansvar for innsatsstyrke, vaktordninger og operativ ledelse innen sitt geografiske område. Brigadene fungerer både som operative enheter, som styrker kompetanse og håndteringsevne - særlig ved deltidstasjonene - og som administrative enheter, med ansvar for personell- og materiellforvaltning samt bidrag til økonomiforvaltningen.

Brigadelederne koordinerer beredskap, bemanning og oppfølging av personell, samt støttefunksjoner knyttet til opplæring, øvelser og HMS.

Organiseringen er basert på risikovurderinger (ROS), hvor lokale forhold ligger til grunn for dimensjonering av innsatsstyrke og vaktlag. Bemanning og ressursfordeling varierer mellom brigadeområdene, avhengig av risikobilde, avstander og tilgjengelighet.

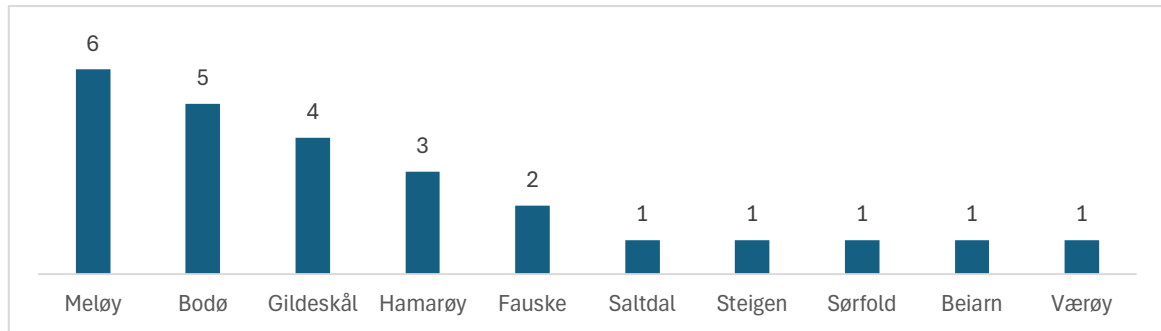
Brigadestrukturen ivaretar både lovpålagte minimumskrav og kommunale behov for beredskap, og gir fleksibilitet til å håndtere akutte hendelser, større ulykker og spesialoppdrag.

Figur 16: Brigadestruktur og stasjoner (prikker).
Kilde: Salten Brann

8.3.2 Stasjonsstruktur

Salten Brann opererer 25 brannstasjoner fordelt mellom kommunene, men ulik størrelse, bemanning og funksjon.

Tabell 9: Oversikt over antall stasjoner per eierkommune. Kilde: Salten Brann

Tabellen ovenfor viser fordelingen av stasjoner per eierkommune. Strukturen er historisk betinget og preget av lokale prioriteringer, men gir samtidig et bredt dekningsområde og lokal tilstedeværelse. Stasjonene har ulik bemanning: noen er heltidsbemannet, andre har deltidsstyrker eller frivillig beredskap.

8.3.3 Vaktordninger - beredskap

Salten Brann organiserer beredskapen gjennom vaktordninger tilpasset stasjonenes størrelse, bemanning og geografiske plassering. Vaktordningene er avgjørende for å sikre tilstrekkelig innsatskapasitet ved brann og andre akutte hendelser.

I henhold til brann- og redningsvesenforskriften §14 skal beredskapen organiseres i vaktlag som sikrer nødvendig styrke. Et vaktlag skal som minimum bestå av innsatsleder, utrykningsleder og tilstrekkelig antall konstabler for å håndtere hendelser basert på risiko- og sårbarhetsanalysen. Vaktlagene skal bemannes slik at krav til responstid og innsatskapasitet oppfylles. Vakthavende brannsjef har det operative ansvaret. Det fremgår av §12 en tydelig rollefordeling mellom innsatsleder og utrykningsleder. Innsatsleder har det overordnede ansvaret for koordinering og beslutninger, mens utrykningsleder leder den operative innsatsen på skadestedet.

Forskriften §17 krever at kommunen sørger for kontinuerlig vaktberedskap som sikrer utrykning innen fastsatte tidskrav. Vaktberedskapen kan organiseres som døgnskuttinuerlig vakt, hjemmevakt eller kombinasjoner, tilpasset stasjonens størrelse og lokale forhold. Det skal også være rutiner for tilkalling av ekstra mannskaper ved behov.

Salten Brann benytter både heltids- og deltidsberedskap. Enkelte stasjoner har døgnskuttinuerlig vakt, mens andre baserer seg på tilkalling. Det finnes også deltidsansatte som ikke inngår i faste vaktordninger, men som bærer nødnett-radio og deltar ved tilgjengelighet. Økende krav til øving og kursing, særlig for deltidskonstabler, ivaretas gjennom strukturen i vaktordningen.

8.4 Tjenesteleveranser

Salten Brann IKS har ansvar for både forebyggende arbeid og beredskap, og leverer et bredt spekter av både lovpålagte og tilleggstenester. De lovpålagte tjenestene er definert i brannordningen og omfatter blant annet brannslukking, redningsinnsats, akutt forurensning, forebyggende arbeid og drift av 110-sentralen. I tillegg tilbyr Salten Brann en rekke tilleggstenester som kommunene kan bestille etter behov - som kurs,

alarmtjenester og rådgivning. Noen kommuner betaler for disse tilleggstenestene, mens andre velger å ikke benytte dem. Dette gir fleksibilitet, men også ulikhet i tjenestetilbudet mellom kommunene. De viktigste tjenesteområdene er:

Tjeneste	Beskrivelse
Brann- og redningstjeneste	Kjerneoppgaven er å håndtere bygningsbranner, boligbranner og andre akutte hendelser. Dette inkluderer sikring av liv og verdier, evakuering og skadebegrensning.
Brannbekjempelse	Aktiv innsats for å slokke branner i bygninger, kjøretøy og industriområder, ved bruk av vann, skum og spesialutstyr.
Røykdykking	Innsats i røykfylte miljøer ved brann, med spesialutstyr for trygg inntrenging, søk, redning og slokking.
Brann i vegetasjon	Innsats ved skog-, lyng- og gressbranner, ofte i krevende terreng og med behov for samarbeid med luftressurser.
Trafikkhendelser og tungbilredning	Håndtering av trafikkulykker, inkludert frigjøring av fastklemte personer og sikring av skadested. Spesialberedskap for ulykker med tunge kjøretøy og farlig gods.
Tunnelulykker	Innsats i tunneler krever særskilt kompetanse innen røykdykking, ventilasjonshåndtering og evakuering.
Overflateredning	Redning på vannoverflater ved bruk av båter og redningsutstyr. (Dykkerberedskap er ikke inkludert.)
Klimarelaterte hendelser	Beredskap ved flom, stormskader, ras og andre ekstremværhendelser, inkludert forebyggende tiltak som lensing og sikring.
PLIVO (Pågående livstruende vold)	Innsats i situasjoner med pågående livstruende vold, i samarbeid med politi og helsevesen, med fokus på evakuering og livreddende tiltak.
Akutt forurensning	Innsats ved oljeutslipp, kjemikalieulykker og annen miljøforurensning. Salten Brann IKS er vertskap for Salten IUA (Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning).
Akutt helsehjelp	Assistanse til helsevesenet, inkludert livreddende førstehjelp og innsats ved hjertesans, spesielt i områder med lang responstid for ambulanse.
Forebyggende arbeid og øvelser	Omfatter møteaktivitet, planlegging, samvirkeøvelser og vaktbyttetraining for å opprettholde kompetanse innen blant annet røykdykking, frigjøring og førstehjelp.

Tabell 10: Oversikt og beskrivelse av de viktigste tjenesteområdene til Salten Brann IKS. Kilde: Salten Brann

9 Vedlegg 2: Eksempler fra andre interkommunale samarbeid

Som del av arbeidet har arbeidsgruppen sett nærmere på et utvalg finansieringsmodeller som benyttes i andre interkommunale brann- og redningssamarbeid.

9.1 Beskrivelse av modeller fra andre samarbeid

Tabellen under oppsummerer hovedelementene i de gjennomgåtte finansieringsmodellene.

Brannvesen / IKS	Hovedprinsipp	Håndtering av lokaler / brannstasjoner	Tilleggstjenester
Salten Brann IKS	Brannordning	Kommunene stiller lokaler inkl. drift og vedlikehold	Ikke beskrevet
Asker og Bærum brann- og redning IKS	Eierandel basert på folketall, Asker betaler fast grunnbeløp før fordeling	Kommunene stiller lokaler; husleie etter likebehandlings prinsipp. ABBR ansvar for vedlikehold, forsikringer og utstyr.	Ikke beskrevet
Brannvesenet Sør IKS	Eierandel	Kommunene stiller lokaler vederlagsfritt, særskilt fordeling ved nybygg. Kommunen har ansvar for utvendig vedlikehold. BvS ansvar for innvendig vedlikehold og ombygginger. Større investeringer fordeles på deltagerne	Ikke beskrevet
Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS	Eierandel etter folketall	Ikke beskrevet	Alle kostnader utover lov-pålagte oppgaver dekkes gjennom brukerbetaling
Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS	Eierandel etter folketall med unntak for Frøya (budsjett)	Kommunene stiller lokaler; husleie etter selvkost inngår i eierbrøk	Bestilles og leveres mot kostnadsdekning
Øvre Romerike brann og redning IKS	Eierandel etter folketall	Ikke beskrevet	Full kostnadsdekning
Rogaland brann- og redning IKS	Investeringer og driftstilskudd etter innbyggertall. Felleskostnader etter eierandel.	Kommunene eier og drifter brannstasjoner etter selvkostprinsippet og fakturerer selskapet. Selskapet inkluderer samlede leiekostnader i beregningen av årlig tilskudd.	Ikke beskrevet
Ofoten brann- og redning IKS	Finansieres av den enkelte kommune etter beredskapsstyrke og lokale vaktordninger. Andre kostnader etter folketall. Vertskommune dekker tjenester etter kalkulatorisk verdi. Grunnfond til utvikling og utdanning	Hensiktsmessige lokaler for selskapetets stasjoner, kontorer og feiere.	Ordningen er basert på analyser. Kommune ROS, forebyggende og beredskap. Beredskap og vaktordning dekkes av gjeldende kommune. Ikke eksplisitt formulert som ut over krav
Midt- Hedmark brann- og redning	Fordeles etter faktiske kostnader. Store hendelser over kr. 200.000, - dekker gjeldene kommune selv.	Kommunene stiller med funksjonelle lokaler, vederlagsfritt. Kommunene dekker alle kostnader for vedlikehold av lokaler.	Kommunene kan ha bedre beredskap enn normalen, men dekker da dette selv.

Tabell 11: Oppsummering av hovedelementene i finansieringsmodellene. Kilde Selskapsavtaler, arbeidsgruppens vurdering.

9.1.1 Asker og Bærum brann- og redning IKS (ABBR)

ABBR har en finansieringsmodell der selskapets kostnader til drift og investeringer i hovedsak fordeles mellom kommunene basert på eierandel. Et særtrekk ved modellen er at Asker kommune årlig betaler et fast grunnbeløp før øvrige kostnader fordeles etter eierbrøk. Grunnbeløpet er forankret i intensjonsavtalen mellom kommunene og reguleres årlig med deflator, med revisjon hvert tiende år.

Når det gjelder lokaler, har hver kommune ansvar for å stille hensiktsmessige brannstasjoner til disposisjon innenfor egne grenser, og dekker også investeringskostnader knyttet til disse. Det inngås leieavtaler mellom kommunen og selskapet, der husleien beregnes etter et likebehandlingsprinsipp. ABBR har på sin side ansvar for vedlikehold, forsikringer og nyanskaffelser av utstyr.

ABBR gis i selskapsavtalen styret adgang til å bygge opp fond for gjennomføring av investeringer og til nødvendighet driftskapital i forhold til oppgaver og forpliktelser. Regnskapsmessig underskudd / overskudd skal føres mot fondet.

9.1.2 Brannvesenet Sør IKS (BvS)

I Brannvesenet Sør IKS fordeles kostnader til drift og investeringer i samsvar med kommunenes eierandeler. Eierandelene er fastsatt på bakgrunn av en kombinasjon av faste og variable parametere, herunder innbyggertall og antall særskilte brannobjekter. Dette innebærer at den prosentvise kostnadsfordelingen kan justeres marginalt over tid, og den revideres minimum hvert tiende år.

Kommunene stiller brannstasjoner og lokaler vederlagsfritt til disposisjon og skal ikke fakturere selskapet for husleie. Kommunene har ansvar for utvendig vedlikehold, brøyting og pålagte innvendige ombygginger etter offentlige krav, mens selskapet har ansvar for innvendig vedlikehold og ombygginger som følger av egne behov. Selskapets løpende driftsutgifter knyttet til stasjonene inngår i selskapets budsjett.

9.1.3 Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS (NRBR)

Nedre Romerike brann- og redningsvesen finansieres gjennom årlige tilskudd fra kommunene, samt inntekter fra andre kommuner og salg av tjenester innenfor gitte rammer. Kostnadsfordelingen mellom deltakerne skjer i hovedsak etter innbyggertall per 31.12 foregående år. For feiervesenet benyttes antall pipeløp som fordelingsgrunnlag.

Modellen legger tydelig til grunn at kostnader knyttet til pålagte oppgaver utover lovpålagte krav fullt ut skal dekkes gjennom brukerbetaling.

9.1.4 Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS (TBRT)

TBRT baserer sin finansiering på deltakernes eierandeler. Kommunene har ansvar for å stille lokaler til disposisjon, og det inngås leieavtaler der husleien beregnes etter kommunal selvkost og inngår i eierbrøk. Husleien inkluderer direkte kostnader, beregnede avskrivninger og kalkulatoriske renter, men ikke indirekte kostnader.

Grunnleggende tjenester leveres på et felles tjenestenivå til alle kommuner, mens tjenester utover dette kan bestilles særskilt mot kostnadsdekkende godtgjørelse til selskapet.

Selskapets anledning til å ta opp lån med ramme NOK 108 mill. justeres etter deflator.

9.1.5 Øvre Romerike brann og redning IKS (ØRBR)

Øvre Romerike brann og redning IKS beregner eiertilskudd etter innbyggertall per 31.12 foregående år. Deltakerne kan pålegge ØRB å utføre andre oppgaver for en eller flere av

deltakerne, som deltakerne finner hensiktsmessig. All virksomhet utover ivaretagelse av pliktene etter de nevnte lover og tjenester deltakerne har pålagt ØRB å utføre, skal være godkjent av et enstemmig representantskap, og skal drives med full kostnadsdekning.

Deltakende kommuner en brannvernregion. Selskapet er ansvarlig for utarbeidelse av risikoanalyse og sårbarhetsanalyse, som danner grunnlaget for dimensjonering og organisering, brannstruktur, annen infrastruktur, biler og utstyr (brannordningen). ROS-analysen skal bygges på kommunenes overordnede ROS-analyse. Selskapet skal sørge for at eierkommunene inviteres med i arbeidet.

9.1.6 Rogaland brann- og redning IKS (RBR IKS)

Rogaland brann og redning IKS finansieres etter prinsipp for eierandel. Investering og driftstilskudd fordeles etter brøk basert på innbyggertall. Felleskostnader fordeles etter eierandel gjennom årlig tilskudd.

I brann og redningstjenesten inngår drift og utvikling av senter for samfunnssikkerhet (Sasiro). Selskapets videre formål er å utføre saksbehandling for området miljørettet helsevern etter avtale med kommunelegene i respektive kommuner. Selskapet formål er også å utøve bevillingskontroll i samsvar med alkoholloven og skjenkereglene fastsatt av det enkelte kommunestyret. Andre kommune kan inngå mot kostnadsdekkende tilskudd.

Kommunene har bidratt med egenkapital til selskapet gjennom kapitalinnskudd etter eierandel samlet NOK 5,34 mill.

RBR IKS kan bygge opp fond for gjennomføring av investeringer, til nødvendig driftskapital og til framtidige pensjonsforpliktelser. Fond skal stå i forhold til selskapets oppgaver og forpliktelser.

Tjenester som leveres etter selvkostprinsippet føres overskudd/underskudd i eget selv-kostfond.

Selskapet kan etablere datterselskapet eller samarbeide med andre når dette bygger opp om kjernevirksomheten.

Kommunene eier og drifter brannstasjonene etter selvkostprinsippet og faktureres selskapet. Selskapet inkluderer samlede leiekostnader i beregningen av årlig tilskudd i samsvar med eierbrøk. Selskapet utgifter som følge av drift inngår i selskapet økonomiplan.

9.1.7 Ofoten Brann- og redning

Ofoten brann- og redning finansieres av den enkelte kommune etter beredskapsstyrke og lokale vaktordninger. Andre kostnader etter folketall. Feiing og tilsyn etter selvkostprinsipp.

Brannordning vedtas av rep.skap med grunnlag i ros- og sårbarhetsanalyse, forebyggende analyse og beredskapsanalyse.

Vertskommunen (Narvik) dekker kr. 1.630.200, pr år som en kalkulatorisk verdi i form av kostnader til: lønn, personal, og IKT tjenester. Dette som kompensasjon for arbeidsplasser og skatteinntekter. Beløpet er justeres etter deflatorvekst.

Det innbetales et beløp på kr. 10,- pr innbygger som legges til et «grunnfond» til utvikling av selskapet etter vedtak fra styret.

Selskapet skal ha et fond for utdanning og sertifisering av deltidsansatte. Fondet tilføres kr. 210.000 pr. deltids brannstasjon med 16 ansatte, pr år. Regulert med kommunal deflator. Innskudd / uttak føres i separat oversikt for den enkelte kommune.

Eierkommunene stiller hensiktsmessige lokaler for stasjoner, kontorer og feiere.

Kommunalt ansatte som inngår i IKS' beredskapsstyrke gis permisjon med lønn fra sin stilling i kommunen ved utdanning, øvelser og utrykninger innenfor ordinær arbeidstid.

9.1.8 Midt-Hedmark brann- og redningsvesen

Midt-Hedmark brann- og redningsvesen baserer finansieres med tilskudd etter innbyggerbasert brøk. Dersom en kommune velger en brannordning enn standard dekker kommunen selv det overskytende. Grunnlaget er at den enkelte kommune dekker sin brannordning selv. En kommune kan velge å ha en bedre brannordning enn standard, men må da dekke disse kostnadene selv.

Kommunene stiller hensiktsmessige lokaler til disposisjon for selskapet og dekker vedlikehold av disse.

I selskapsavtalen er det fastlagt at selskapet dekker kostnader ved store hendelser til opp til kr. 200.000, - Overskytende dekkes av skadelidt kommune alene.

10 Vedlegg 3: Kostnadsdrivere og fordelingsprinsipper

Med finansieringsmodell menes hvordan Salten Brann IKS skal gis inndekning for sine utgifter, både i dag og i fremtiden.

For å kunne foreta en rasjonell og etterprøvbar vurdering av hvordan selskapets kostnader kan og bør fordeles mellom kommunene, redegjøres det i det følgende for sentrale forutsetninger drivere knyttet til inntektsgrunnlaget og karakteren av selskapets kostnader.

10.1 Inntektsgrunnlaget

Det grunnleggende premisset for virksomheten til Salten Brann er at selskapet utfører et lovpålagt samfunnsoppdrag, der innbetalinger fra kommunene utgjør det bærende og dominerende inntektsgrunnlaget. Selskapet måå finansieres gjennom bidrag fra eierkommunene, i tråd med kommunenes ansvar for å sikre et forsvarlig og lovpålagt nivå på brann- og redningsberedskapen.

I tillegg har Salten Brann enkelte oppgaver og tjenester som gir grunnlag for supplerende inntekter. Dette omfatter blant annet tilleggstjenester levert til eierkommuner eller andre aktører, som restverdiredning, håndtering av akutt forurensning, RITS-tjenester, bistand til helseforetak og politiet samt håndtering av automatiske brannalarmer (ABA).

Videre har selskapet eksterne inntekter fra salg av alarmtjenester i samarbeid med øvrige kommuner i Nordland.

Samtidig er det klare begrensninger for i hvilken grad slike alternative inntekter kan benyttes til å finansiere selskapets hovedaktivitet. Det kommunale bidraget vil derfor også fremover være den sentrale og nødvendige forutsetningen for finansiering av den ordinære beredskapsvirksomheten.

10.2 Kostnadsdrivere og karakteristika

Utgiftene til Salten Brann påvirkes av flere forhold der sentrale kostnadsdrivere er lover og regelverk, teknologisk utvikling, befolkningstetthet, muligheten for stordrift og kommunenes ønsker og behov. Størstedelen av kostnadene er faste, eller sprangvis faste og en mindre del variable etter aktivtetsnivå.

Brann- og redningsvesenet er en lovpålagt kommunal oppgave, og virksomheten til Salten Brann IKS er i stor grad definert av både eksternt regelverk og interne styringsdokumenter. En vesentlig del av selskapets kostnader er derfor fastlagt gjennom føringer utenfor selskapets direkte kontroll. Følgende dokumenter er særlig premissgivende:

- Brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter, som fastsetter kommunenes ansvar for forebygging, beredskap og innsats.
- Vedtatt brannordning, som konkretiserer organisering, dimensjonering og ytelsesnivå for tjenesten i regionen.
- Eierstrategien, som gir føringer for ambisjonsnivå og forventninger til selskapet.

Etterlevelse av kravene i lovverket medfører at selskapet påløper et minimum av utgifter uavhengig av antall hendelser. Salten Brann er en beredskapsorganisasjon med høy grad av personell- og kapasitetsbinding, kombinert med betydelige infrastrukturkostnader knyttet til brannstasjoner, kjøretøy samt øvrig utstyr og teknologi. Dette er kostnader

som i stor grad er faste, og som i liten grad påvirkes av variasjoner i faktisk aktivitetsnivå.

Kostnadene knyttet til den stående beredskapen og de viktigste kostnadsdriverne er:

- Bemanning, herunder sammensetningen av heltids- og deltidsstyrker, samt krav til kompetanse, utdanning, øvelser og rekruttering. Lønn og pensjon, inkludert kommunal tjenstepensjon, utgjør betydelige og lite fleksible kostnader.
- Utstyr og kjøretøy, med høye investeringskostnader gjennom renter og avdrag.
- Stasjonsstruktur og krav til bemanning.

Flere kostnader har i tillegg et sprangvis preg, ved at de gir et varig høyere kostnadsnivå når de først påløper. Investeringer i ny teknologi er ett eksempel, der betydelige initiale kostnader til opplæring og infrastruktur over tid kan gi mer effektiv drift, men samtidig låser inn et høyere kostnadsnivå.

Kostnadsnivået påvirkes dermed i langt større grad av strukturelle og regelstyrte forhold enn av kortsiktige variasjoner i aktivitet.

Samtidig medfører utrykninger og aksjoner variable kostnader, hvor kostnadsnivået er direkte knyttet til hendelsers karakter og varighet, herunder behov for mannskaper og tidsbruk under innsatsen. Dette gjelder også tilleggstjenester og særskilte oppdrag som selskapet påtar seg.

Samlingen av brann- og redningsvirksomheten i Salten Brann IKS har samtidig bidratt til at kommunene har realisert stordriftsfordeler. Oppgaver som alternativt måtte vært etablert og løst separat i hver kommune, er samlet i ett fellesskap og kommer alle deltakerne til gode. Valget av Bodø som hovedsete for selskapet innebærer samtidig at Bodø kommune tilføres noen ekstra ringvirkninger i form av arbeidsplasser, skatteinntekter og øvrige lokale effekter av virksomheten.

På den annen side medfører selskapets geografisk omfattende ansvarsområde kostnader som i mindre grad gjør seg gjeldende i brannvesen med et mer konsentrert eller tettbefolket virkeområde.

Samtidig utgjør den enkelte kommunes beslutninger om egne ønsker, behov og ambisjonsnivå, blant annet uttrykt gjennom brannordningen en viktig driver til selskapets samlede kostnadsnivå.

Oppsummert innebærer dette at en betydelig andel av selskapets kostnader er faste eller har et sprangvis preg, mens en mindre andel av kostnader varierer med faktisk aktivitetsnivå i form av hendelser, utrykninger og aksjoner.

10.3 Alternative kostnadsfordelingsprinsipper

Over tid må Salten Branns samlede inntekter fra kommunene dekke selskapets utgifter. Dette kan skje etter ulike fordelingsprinsipper, som i ulik grad vektlegger fellesskap, kommunenes størrelse eller faktisk bruk av tjenestene.

10.3.1 Lik fordeling mellom kommunene

Et alternativ er å fordele kostnadene likt mellom alle kommunene, slik at hver kommune betaler et fast og likt årlig beløp for deltakelse i samarbeidet, uavhengig av kommunenes størrelse, risikoprofil eller faktiske tjenestebehov.

Prinsippet bygger på at alle kommuner har samme nytte av den felles beredskapskapasiteten, som er tilgjengelig for alle uavhengig av faktisk bruk.

Brann- og redningstjenesten forstås i dette perspektivet som en form for forsikring, der man betaler for tilgjengelighet og beredskap snarere enn for faktisk uttak av tjenester.

Fordelen med et fast årlig bidrag er at fordelingsmodellen er enkel, transparent og administrativt lite krevende. Modellen gir høy grad av forutsigbarhet og stabilitet, og er særlig egnet til å finansiere faste og felles kostnader knyttet til grunnberedskap, ledelse, infrastruktur og systemer som må være på plass uavhengig av aktivitetsnivå.

Ulempen er at modellen i liten grad reflekterer forskjeller i kommunenes størrelse, risikobilde, tjenestebehov eller faktisk belastning på tjenesten. Et rent likt bidrag gir dermed begrenset sammenheng mellom kostnader og nytte, og kan over tid gi opplevde skjevheter mellom store og små kommuner eller mellom kommuner med ulik brannordning og risikoprofil.

10.3.2 Fordeling etter kommunenes størrelse

Et alternativ er å fordele kostnadene etter kommunenes størrelse, slik at større kommuner betaler en større andel av Salten Branns samlede kostnader enn mindre kommuner.

Prinsippet bygger på at kommunenes størrelse i større grad enn et fast beløp antas å være en sentral driver for ressursbehov og kostnader i brann- og redningstjenesten.

Større kommuner vil typisk ha flere innbyggere, større bygningsmasse, mer næringsvirksomhet og et mer sammensatt risikobilde, noe som kan gi økt behov for kapasitet og beredskap.

Alternative kriterier for å operasjonalisere kommunestørrelse kan være:

- innbyggertall
- kommunens areal (km²)
- bebyggelsesstruktur eller risikoforhold
- beredskapsdimensjonering

Fordelen med en størrelsesbasert modell er at den i større grad kan reflektere strukturelle forskjeller mellom kommunene og gi en tydeligere kobling mellom kommunenes karakteristika og deres økonomiske bidrag. Modellen kan også oppleves som mer likeverdig enn lik fordeling, særlig der forskjellene i størrelse er betydelige.

Ulempen er at kriteriene i stor grad er indirekte mål på faktiske kostnadsdrivere, og at de bare i begrenset grad fanger opp faktisk bruk av tjenestene. Det kan også argumenteres for at større kommuner bidrar til stordriftsfordeler som kommer hele samarbeidet til gode, herunder mer robust fagmiljø og effektiv ressursutnyttelse. Det er samtidig krevende å måle den enkelte kommunes reelle bidrag til slike effektivitetsgevinster.

10.3.3 Fordeling kommunes bruk og kommunespesifikke valg

Et alternativ er å fordele kostnader basert på faktisk bruk av tjenester eller på kommunespesifikke valg knyttet til tjenestenivå, ambisjonsnivå eller tilleggstjenester.

Prinsippet bygger på at kommunene i større grad selv skal bære de økonomiske konsekvensene av egne prioriteringer og etterspørsel, eksempelvis ved valg av høyere beredskapsnivå, særskilte tjenester eller lokale løsninger utover felles grunnberedskap.

Alternative kriterier kan blant annet være:

- antall utrykninger
- tidsbruk ved aksjoner
- særskilte oppdrag eller bestilte tjenester

- reservert kapasitet/beredskap
- kommunespesifikk infrastruktur (brannbiler)

I praksis innebærer prinsippet at det etableres en tjenesteliste der tjenester prises basert på kostnadene ved produksjon og levering. Kommunene må aktivt bestille tjenester i forkant, slik at selskapet kan planlegge og dimensjonere ressursbruken i tråd med etterspørselen.

Fordelen med en slik modell er en tydelig sammenheng mellom aktivitet og kostnadsdriver. Den kan bidra til økt kostnadsbevissthet, riktigere insentiver og større grad av økonomisk ansvarliggjøring hos eierkommunene.

Ulempen er at store deler av brann- og redningstjenestens kostnadsstruktur er fast og påløper uavhengig av faktisk bruk. En sterk vektlegging av bruk kan derfor gi uheldige fordelingsvirkninger, svekke finansieringen av grunnberedskap og undergrave fellesskapsløsningen som beredskapstjenesten bygger på.

10.3.4 Kombinasjon av flere fordelingsprinsipper

Et alternativ er å benytte en kombinasjon av flere fordelingsprinsipper, der kostnadene fordeles etter ulike kriterier avhengig av hva som faktisk driver kostnadene.

Prinsippet bygger på at Salten Branns kostnadsstruktur består av både faste, felles kostnader og mer variable kostnader som i ulik grad påvirkes av størrelse, aktivitet og lokale prioriteringer. En sammensatt modell gir dermed mulighet til å tilpasse kostnadsfordelingen bedre til virksomhetens faktiske økonomi og den enkelt kommunes påvirkningsmulighet.

Den faste delen kan fordeles likt mellom kommunene og dekke felles beredskap og grunnfunksjoner som må være tilgjengelige uavhengig av bruk. Den variable delen kan fordeles etter kriterier som kommunestørrelse, aktivitet eller ønsker og etterspørsel fra den enkelte kommune, eksempelvis at kommunene også finansierer infrastruktur som kjøretøy og utstyr direkte i tillegg til stasjoner.

Alternative kriterier for en kombinasjon av fordelingsprinsipper kan blant annet være:

- **Lik fordeling: Kostnader som er uavhengige av kommunenes størrelse.** Kostnader som følger av felles og lovpålagt beredskap, og som må være på plass uavhengig av kommunenes størrelse eller aktivitetsnivå, fordeles likt mellom kommunene. Dette kan eksempelvis omfatte overordnede administrasjonskostnader, deler av brannsjefsfunksjonen samt grunnleggende beredskapsfunksjoner som kommer alle kommunene til gode.
- **Kommunens størrelse: Kostnader som varierer med kommunenes størrelse:** Kostnader som i rimelig grad kan knyttes til kommunenes størrelse eller strukturelle forhold, fordeles etter et fastsatt og objektivt kriterium for kommunestørrelse, eksempelvis innbyggertall. Dette kan være kostnader knyttet til dimensjonering av beredskap, forebyggende arbeid eller kapasitetsbehov som i større grad følger befolkningsgrunnlag og omfang av bygninger og virksomhet.
- **Kommunespesifikke valg:** Kostnader som varierer med kommunenes etterspørsel eller ambisjonsnivå. Kostnader som følger av kommunespesifikke valg, bestillinger eller et høyere tjenestenivå enn grunnberedskapen, fordeles i sin helhet til den eller de kommunene som etterspør tjenesten. Dette kan omfatte særlige beredskapsordninger, tilleggsbemanning, tilhørende kjøretøy/utstyr (investeringer)

lokale løsninger eller andre tjenester som går utover det som er definert som felles ytelser.

- **Bruk:** Kostnader som varierer med faktisk bruk og som kan stykkprises. Kostnader som er direkte knyttet til konkret bruk og som lar seg dokumentere og stykkprise, fordeles etter registrert bruk. Dette kan omfatte tilleggstjenester, særskilte oppdrag eller innsats som kan faktureres per hendelse, tidsbruk eller oppdragstype.

Fordelen med en kombinasjonsmodell er at den kan ivareta både fellesskapsansvar, lilkeverdighet og forutsigbarhet, samtidig som den gir rom for å reflektere reelle forskjeller i behov og belastning mellom kommunene.

Ulempen er at modellen forutsetter tydelige avgrensninger og klare definisjoner av hvilke kostnader som anses som felles og hvilke som er variable. Dette stiller større krav til styring, dokumentasjon og administrativ oppfølging.

11 Vedlegg 4: Kommunenes økonomiske bæreevne

Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) er ikke et entydig begrep. Arbeidsgruppen har lagt til grunn at det kan forstås som kommunenes evne til å finansiere og levere tjenester over tid uten å bygge opp uholdbar gjeld eller svekke framtidig handlingsrom.

Dette innebærer at løpende inntekter og utgifter er i balanse over tid, at kommunen har tilstrekkelige buffere til å håndtere usikkerhet, og at økonomiske disposisjoner ikke skyver byrden over på framtidige generasjoner.

På dette grunnlaget er den enkelte kommunes økonomiske bæreevne kort analysert i lyse av selskapets finansieringsbehov. Det presiseres at vurderingene ikke er å anse som en fullstendig økonomisk analyse av den enkelte kommune, men ment som en illustrativ tilnærming til å vurdere kommunenes evne til å finansiere selskapets behov for årlig dekning av kostnader gjennom kommunale overføringer.

For dette formålet har arbeidsgruppen lagt til grunn sentrale finansielle indikatorer som benyttes i Kommuneproposisjonen 2026 (Prop. 142 S (2024-2025)) for å beskrive den økonomiske situasjonen i kommunesektoren: netto driftsresultat, buffer målt som disposisjonsfond/fri egenkapital drift og langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser.

De finansielle indikatorene beskriver ulike sider ved kommunens økonomi:

- Netto driftsresultat (% av driftsinntekter): Viser hva som gjenstår av løpende inntekter etter at alle utgifter, inkludert finansposter, er dekket. Indikatoren sier noe om økonomisk handlefrihet og evne til å finansiere investeringer eller bygge opp reserver.
- Fri egenkapital drift (% av driftsinntekter): Viser oppsparte midler som kan disponeres fritt. Negativ verdi indikerer akkumulert merforbruk.
- Langsiktig gjeld (ekskl. pensjon, % av driftsinntekter): Viser samlet lånegjeld knyttet til investeringer og gir uttrykk for gjeldsbelastningen.

Samlet gir indikatorene et bilde av lønnsomhet, gjeldsnivå og finansiell risiko og inntektsgrunnlag.

Videre er KS sine anbefalte nivåer for de ulike indikatorene lagt til grunn som referanse for vurderingene.⁸ Den enkelte kommunes indikator er klassifiserte som sterk, middels eller svak. Til sist er det laget en samlet vurdering gjennom å vekte indikatorene med hhv 50%/25%/25%.⁹

Vurderingskriterier			
Indikator	Sterk / Lav	Middels	Svak / Høy
Netto driftsresultat (% av BDI)	≥ 1,75 %	0-1,75 %	< 0 %
Disposisjonsfond / Fri EK drift (% av BDI,)	≥ 8 %	3-8 %	< 3 %
Langsiktig gjeld ex. pensjon (% av BDI,))	< 75 %	75-110 %	> 110 %
Vekt per indikator (Vektet 2025)	50%	25%	25%

⁸ Kilde: Anbefalinger om nivå på sentrale økonomiske nøkkeltall for kommunal sektor

⁹ Ref. Agenda Kaupang: Kommuneindeksen 2025

Tabell 12: Finansielle indikatorer. Kilde kommuneprop. 2026, KS, BDO analyse

Under forutsetning av intervallene som er satt over, gir tabellen under en indikasjon på kommunenes økonomiske bærekraft basert på KOSTRA tall for 2025. I tillegg gis en indikasjon på utviklingen fra 2020 - 2025 (Endr. (20-25)).

Oppsummering - økonomisk bæreevne				
Kommune	Netto driftsres.	Buffer (Disp.fond)	Gjeld	Vektet (2025)
Bodø	Sterk	Sterk	Høy	Middels
Fauske	Svak	Svak	Høy	Svak
Saltdal	Svak	Svak	Middels	Svak
Sørfold	Sterk	Sterk	Lav	Sterk
Steigen	Svak	Svak	Middels	Svak
Hamarøy	Svak	Svak	Middels	Svak
Beiarn	Middels	Sterk	Høy	Middels
Meløy	Sterk	Svak	Middels	Middels
Gildeskål	Svak	Sterk	Høy	Svak
Værøy	Sterk	Sterk	Høy	Middels

Tabell 13: Økonomisk bæreevne vurdert etter nøkkeltall. Kilde SSB tabell 12134 for årene 2020-2025. BDO analyse

I tabellen under viser KOSTRA data for de finansielle nøkkeltallene for perioden 2020-2025.

KOSTRA-data 2020-2025									
Kommune	Indikator	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Snitt 22-25	2025
Bodø	Netto driftsresultat (% av BDI)	(0,6%)	1,0%	4,0%	0,3%	(0,6%)	3,7%	1,9%	Sterk
	Buffer - Fri EK drift (% av BDI)	6,0%	5,6%	9,6%	8,3%	6,4%	8,1%	8,1%	Sterk
	Langsiktig gjeld ex. pensj. (% av BDI)	158,1%	153,7%	139,3%	135,7%	130,0%	132,9%	134,5%	Høy
Fauske	Netto driftsresultat (% av BDI)	(0,6%)	1,7%	5,8%	2,8%	(1,7%)	(1,5%)	1,4%	Svak
	Buffer - Fri EK drift (% av BDI)	(8,9%)	(7,3%)	(1,0%)	1,4%	(0,4%)	(2,8%)	(0,7%)	Svak
	Langsiktig gjeld ex. pensj. (% av BDI)	176,7%	170,8%	164,3%	155,0%	153,6%	144,2%	154,3%	Høy
Saltdal	Netto driftsresultat (% av BDI)	0,5%	3,2%	2,2%	(0,8%)	(2,5%)	(3,3%)	(1,1%)	Svak
	Buffer - Fri EK drift (% av BDI)	(0,3%)	1,0%	4,3%	2,3%	-	(3,4%)	0,8%	Svak
	Langsiktig gjeld ex. pensj. (% av BDI)	73,4%	72,3%	78,6%	80,2%	83,4%	85,8%	82,0%	Middels
Sørfold	Netto driftsresultat (% av BDI)	5,4%	(3,9%)	1,5%	4,9%	2,3%	4,7%	3,4%	Sterk
	Buffer - Fri EK drift (% av BDI)	6,0%	1,6%	2,4%	6,5%	9,5%	13,3%	7,9%	Sterk
	Langsiktig gjeld ex. pensj. (% av BDI)	65,5%	62,8%	69,9%	68,5%	64,4%	65,8%	67,2%	Lav
Steigen	Netto driftsresultat (% av BDI)	3,6%	0,2%	2,4%	(6,3%)	4,5%	(3,9%)	(0,8%)	Svak
	Buffer - Fri EK drift (% av BDI)	3,1%	2,6%	3,5%	(0,3%)	3,5%	(1,4%)	1,3%	Svak
	Langsiktig gjeld ex. pensj. (% av BDI)	102,2%	108,2%	92,0%	100,9%	87,0%	100,8%	95,2%	Middels
Hamarøy	Netto driftsresultat (% av BDI)	6,0%	4,2%	4,9%	(3,9%)	2,3%	(3,6%)	(0,1%)	Svak
	Buffer - Fri EK drift (% av BDI)	(8,1%)	(13,5%)	2,2%	(1,5%)	0,6%	(3,0%)	(0,4%)	Svak
	Langsiktig gjeld ex. pensj. (% av BDI)	52,4%	68,2%	58,5%	55,8%	75,9%	103,1%	73,3%	Middels
Beiarn	Netto driftsresultat (% av BDI)	1,8%	7,6%	(9,3%)	2,2%	0,1%	0,9%	(1,5%)	Middels
	Buffer - Fri EK drift (% av BDI)	24,1%	30,6%	20,3%	20,8%	21,2%	20,8%	20,8%	Sterk
	Langsiktig gjeld ex. pensj. (% av BDI)	135,6%	149,8%	144,9%	140,0%	116,8%	118,9%	130,2%	Høy
Meløy	Netto driftsresultat (% av BDI)	2,2%	(2,9%)	(5,0%)	(6,2%)	(2,2%)	2,0%	(2,9%)	Sterk
	Buffer - Fri EK drift (% av BDI)	8,2%	5,0%	(0,5%)	(6,6%)	(9,7%)	(10,2%)	(6,8%)	Svak
	Langsiktig gjeld ex. pensj. (% av BDI)	104,6%	109,2%	102,4%	95,6%	91,8%	91,5%	95,3%	Middels
Gildeskål	Netto driftsresultat (% av BDI)	8,1%	4,1%	2,8%	7,2%	8,6%	(2,5%)	4,0%	Svak
	Buffer - Fri EK drift (% av BDI)	17,8%	19,7%	18,9%	20,9%	23,7%	19,0%	20,6%	Sterk
	Langsiktig gjeld ex. pensj. (% av BDI)	115,4%	123,1%	111,0%	108,4%	104,5%	117,8%	110,4%	Høy
Værøy	Netto driftsresultat (% av BDI)	4,8%	7,9%	6,1%	5,3%	(1,8%)	3,0%	3,2%	Sterk
	Buffer - Fri EK drift (% av BDI)	5,5%	13,7%	18,8%	21,4%	16,8%	18,7%	18,9%	Sterk
	Langsiktig gjeld ex. pensj. (% av BDI)	68,0%	65,3%	88,3%	134,6%	149,9%	147,9%	130,2%	Høy

Tabell 14: Finansielle nøkkeltall (2025) og endring fra 202 - 2025. Vurdering basert på referanseverdier gitt av KS. Kilde SSB tabell 12134, KS og BDO analyse

12 Vedlegg 5: Alternative kostnadsfordelingsmodeller

12.1 Kroner per kommune og per innbygger og oppsummert vurdering

12.1.1 Modell 1 - Lik andel

Kommune	Totalt	Mer/mindre	Andel	Per innbygger	mot snittet
Beiarn	11 264 781	8 565 437	10,0 %	10 915	5 555
Bodø	11 264 781	(50 030 775)	10,0 %	210	(5 150)
Fauske	11 264 781	(693 147)	10,0 %	1 160	(4 200)
Gildeskål	11 264 781	6 847 001	10,0 %	5 566	205
Hamarøy	11 264 781	5 499 484	10,0 %	4 012	(1 349)
Saltdal	11 264 781	4 845 575	10,0 %	2 315	(3 045)
Steigen	11 264 781	6 945 485	10,0 %	4 205	(1 155)
Sørfold	11 264 781	7 223 724	10,0 %	6 193	833
Værøy	11 264 781	8 781 568	10,0 %	17 172	11 812
Meløy	11 264 781	2 015 649	10,0 %	1 855	(3 506)
Gjennomsnitt	112 647 809	(0)	100,0 %	5 360	-

Evalueringskriterium	Vurdering
Regelverk	Oppfyller formelle krav
Bæreevne	Svak for små kommuner med begrenset økonomisk handlingsrom
Forutsigbarhet	Svært høy (fast beløp)
Likeverdighet	Lav - store forskjeller i betalingsevne og behov ignoreres
Transparens	Svært høy
Fleksibilitet	Lav

12.1.2 Modell 2 - Per innbygger

Kommune	Totalt	Mer/mindre	Andel	Per innbygger	mot snittet
Beiarn	1 362 835	(1 336 509)	1,2 %	1 321	-
Bodø	70 833 077	9 537 521	62,9 %	1 321	-
Fauske	12 818 835	860 907	11,4 %	1 321	-
Gildeskål	2 672 847	(1 744 933)	2,4 %	1 321	-
Hamarøy	3 708 179	(2 057 118)	3,3 %	1 321	-
Saltdal	6 424 604	5 398	5,7 %	1 321	-
Steigen	3 537 824	(781 472)	3,1 %	1 321	-
Sørfold	2 402 128	(1 638 928)	2,1 %	1 321	-
Værøy	866 298	(1 616 914)	0,8 %	1 321	-
Meløy	8 021 181	(1 227 951)	7,1 %	1 321	-
Gjennomsnitt	112 647 809	(0)	100,0 %	1 321	-

Evalueringskriterium	Vurdering
Regelverk	Oppfyller krav
Bæreevne	Moderat - gir stabile inntekter, men fanger ikke kostnadsnivå i små kommuner
Forutsigbarhet	Høy
Likeverdighet	Moderat - overser strukturelle forskjeller
Transparens	Høy
Fleksibilitet	Begrenset

12.1.3 Modell 3 - Per hendelse

Kommune	Totalt	Mer/mindre	Andel	Per innbygger	mot snittet
Beiarn	1 334 690	(1 364 654)	1,2 %	1 293	(203)
Bodø	70 738 553	9 442 996	62,8 %	1 319	(177)
Fauske	9 342 828	(2 615 100)	8,3 %	962	(533)
Gildeskål	3 069 786	(1 347 994)	2,7 %	1 517	21
Hamarøy	3 737 131	(2 028 166)	3,3 %	1 331	(165)
Saltdal	5 071 821	(1 347 386)	4,5 %	1 043	(453)
Steigen	2 802 848	(1 516 448)	2,5 %	1 046	(450)
Sørfold	3 069 786	(971 271)	2,7 %	1 688	192
Værøy	1 868 566	(614 647)	1,7 %	2 848	1 353
Meløy	11 611 800	2 362 668	10,3 %	1 912	416
Gjennomsnitt	112 647 809	(0)	100,0 %	1 496	-

Evalueringskriterium	Vurdering
Regelverk	Oppfyller krav
Bæreevne	Svak - sterkt påvirket av årlige variasjoner
Forutsigbarhet	Lav (høy volatilitet)
Likeverdighet	Moderat - reflekterer aktivitet, men ikke kostnadsstruktur
Transparens	Høy
Fleksibilitet	Begrenset

12.1.4 Modell 4 - Kombinasjonsmodell

Kommune	Totalt	Mer/mindre	Andel	Per innbygger	mot snittet
Beiarn	2 841 090	141 747	2,5 %	2 753	783
Bodø	61 874 202	578 645	54,9 %	1 154	(817)
Fauske	11 716 725	(241 203)	10,4 %	1 207	(763)
Gildeskål	4 060 872	(356 908)	3,6 %	2 006	36
Hamarøy	4 848 907	(916 390)	4,3 %	1 727	(244)
Saltdal	6 812 435	393 228	6,0 %	1 400	(570)
Steigen	4 513 124	193 828	4,0 %	1 685	(286)
Sørfold	3 898 441	(142 616)	3,5 %	2 143	173
Værøy	2 676 637	193 425	2,4 %	4 080	2 110
Meløy	9 405 376	156 244	8,3 %	1 548	(422)
Gjennomsnitt	112 647 809	(0)	100,0 %	1 970	-

Evalueringskriterium	Vurdering
Regelverk	Oppfyller krav
Bæreevne	Moderat til god
Forutsigbarhet	Moderat
Likeverdighet	God
Transparens	God
Fleksibilitet	Begrenset (felles vekter)

12.1.5 Modell 5 - Brannordning

Kommune	Totalt	Mer/mindre	Andel	Per innbygger	mot snittet
Beiarn	2 699 344	-	2,4 %	2 616	647
Bodø	61 295 556	-	54,4 %	1 143	(826)
Fauske	11 957 928	-	10,6 %	1 232	(37)
Gildeskål	4 417 780	-	3,9 %	2 183	214
Hamarøy	5 765 297	-	5,1 %	2 053	84
Saltdal	6 419 206	-	5,7 %	1 319	(449)
Steigen	4 319 296	-	3,8 %	1 612	(356)
Sørfold	4 041 057	-	3,6 %	2 222	253
Værøy	2 483 212	-	2,2 %	3 785	1 817
Meløy	9 249 132	-	8,2 %	1 523	(446)
Gjennomsnitt	112 647 809	-	100,0 %	1 969	-

Evalueringskriterium	Vurdering
Regelverk	Oppfyller og reflekterer krav
Bæreevne	God
Forutsigbarhet	Moderat
Likeverdighet	Høy
Transparens	Moderat (mer kompleks)
Fleksibilitet	Høy

13 Vedlegg 6: Eksempel på presentasjon av det årlige kommunale tilskuddet

Finansieringsbehov brannberedskap og forebyggende							
Bodø kommune 2026							
Brannpersonell Heltid 28		Brannpersonell Deltid 54		Stasjoner 5			
Finansieringsbehov pr tjenesteområde	Bodø	Sentrum	Knapplund	Misvær	Kjerringøy	Helligvær	
administrasjon	1000	xxx	X	X	X	X	
Finanskostnader	1000	xxxxx	X	X	X	x	
tilknytningsavgift 57	1000						
110 nødmedisintjenesten	1000						
brannforebygging	1000						
Fellesandel	1000	xxxx	X	X	X	x	
kommunal brannordning - løpslagst	1000	xxx	X	X	X	x	
kommunalt nødnett	1000	xx	X	X	X	x	
xxxx	xxxx	xxxx					
Sum brannordning	100000	x	X	X	X	x	
Tilleggstjenester							
Spesialtjenester ut over forskrift	1000	x	X	X	X	x	
Tilleggstjenester							
Beredskap ut over forskrift	1000	X	X	X	X	X	
Sum tilleggstjenester som ligger i brannordning	1000	X	X	X	X	X	
Feier (sevkost)	x						
87 Utdanningsbehov	22	0	XX	XX	X	X	

Forklaringer / innhold i tjenesteområde

- Her forklares innhold / tjenester de enkelte elementer i tabellen ovenfor.
- Her vises bare faktiske kostnader og ingen vurderinger.
- Tabellen må vise hvilke tjenester (beredskap over forskrift, spesialtjenester) som kommunen har valgt (i brannordning) ut over de krav som følger av lovforskrift og tilhørende brannfaglige analyser.
- Det er 2 summeringslinjer – en for brann faglig vurdering og en for valgte tilleggstjeneste ut over brann faglig vurdering.
- Feiertjenesten holdes utenom – Selvskost
- 57 utdanningsbehov viser manglende grunnutdanning pr stasjon og er potensielle direktekostnader. (ikke sikkert at dette skal med)

Sammenhenger

- Denne visningen pr kommune må henge sammen med budsjett og viser bare kommende år, med unntak av utdanningsbehovet.
- Mål er samme som i årsmelding og noen elementer henger sammen med denne.
- Ved å bruke dette vedlegget + årsmeldingen kan utvikling i kommunen vises år etter år med bare 2 sider (Status - hendelser og økonomi)

Del 8 - Kommuneoppsummeringer

Bodø kommune

Oversikt over beredskap, aktivitet og forebyggende arbeid

Brannpersonell
Heltid
28

Brannpersonell
Deltid
54

Oppdrag
530

Vurdering og prioritering

- ✓ Stabil bemanning og god kompetanse gir høy innsatskapasitet.
- ✓ God dekning og responstid i hele kommunen
- ✓ Tett samhandling med nabokommuner og nødetater

Beredskapen i Bodø kommune er over lovens minimumskrav og vurderes som god.

Det er behov for oppgradering av enkelte stasjoner og materiell for å sikre fremtidig kapasitet og robusthet.

Hendelsestyper

Hendelsestype	Prosent
Unødvendige utrykninger	54 %
Ulykke	18 %
Brann	16 %
Andre oppdrag	12 %

Status stasjoner

Innenfor HMS krav

1

Fleire av stasjonene tilfredsstiller ikke krav i lovverk. Det er særlig viktig at kommunen prioriterer stasjonsforhold som ivaretar HMS og gjeldende lovverk.

Mangler ift. HMS krav

4

Status kompetanse deltid

Har grunnutdanning

32

Høyt tall på manglende grunnutdanning er blant annet grunnet bruk av andre kurs historisk på enkelte stasjoner (NSO). Krav om grunnutdanning fra BRSK.

Mangler grunnutdanning

22

Logistikk og materiell

Kjøretøy

17

Fordelt på brannbiler, mannskapsbiler og spesialkjøretøy

Tilstand

God

14

Middels

3

Behov for tiltak

1

Vurdering

Materiellet tilhørende stasjonene er i operativ tilstand, og kan håndtere hendelser ut fra dagens dimensjonering. Vedlikeholdskostnader tilknyttet materiellet er forventet i forhold til alder og tilstand. Det er erstattet noe materiell.

Forebyggende arbeid

Forebyggende arbeid gjennomføres i hovedsak som planlagt, med god måloppnåelse innen tilsyn og oppfølging av fyringsanlegg.

Trygg hjemme-samarbeidet fungerer godt i praksis, med mange hjemmebesøk og oppfølging av bekymringsmeldinger, men har fortsatt noe utviklingsbehov i kommunal forankring.

Kontakt

Aleksander Mevatne
Partner, Consulting

M: +47 909 05 663

e-post: aleksander.mevatne@bdo.no

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er deltaker i BDO International Limited, et engelsk selskap med begrenset ansvar i henhold til garanti, og er en del av det internasjonale BDO-nettverket, som består av uavhengige selskaper i de enkelte land. Foretaksregisteret: NO 993 606 650 MVA. Medlem av Den Norske Revisorforening.

Leveransen er utarbeidet for oppdragsgiver, og dekker kun de formål som med denne er avtalt. All annen bruk og distribusjon skjer for oppdragsgivers regning og risiko. BDO AS eller BDO Advokater AS vil ikke kunne gjøres ansvarlig overfor en tredjepart.

